

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára: 10 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
Árszabály szerint számíttatnak. — Nagyobb és többesúri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
Nyilttér petit sora: 20 kr.

Losonczi ünnepe.

(A—d.) Nem pusztán véletlenül, hanem teljesen öntudatosan vettük fel az „ünnepe” szót a címfeliratba, mert valóban ünnepszámba megy az a nap, melyen a felsőmagyarországi közművelődési egyesületet vendégül látta falai között Losonczi városa, ezuttal már másodízben.

Az öröm azon megkapó nyilvánulásában, melylyel a nemes város polgársága az egyesület tagjait fogadta, a hagyományos vendégszeretethez ama megnyilatkozásában, melylyel a magyar kultúrának illustis bajnokai a város falai között találkoztak, van valami, ami a lezajlott napot valódi s oly ünneppé avatja, mely nem csupán a városé, hanem az egész magyar nemzeté; e nemzeté, mely majdnem ezredéves álom után most kezd öntudatára ébredni ama nagy igazságnak, hogy a magyar hazafiság nagy és magasztos gondolatát a többi nemzetiség fainak lelkébe oltania, e gondolatot velök megszerettetnie s megcselekednie azt, hogy e nemzetiségek valóban és igazán a magyar nemzet fainak is vallják magokat, sikerrel és elsősorban — a politika elkerülésével — társadalmi uton kell és lehet.

Ezt cselekszi a felsőmagyarországi közművelődési egyesület. Szívesen s tántorithatlan kitartással halad magasztos célja felé a magyar hazafiság szolgálatában tisztán társadalmi eszközökkel s működésének éppen e körülmény adja meg amaz erőt, mely előtt, mert annak szálai egy öntudatra ébredt nemzet

szívében gyökeredznek, meg kell hajolnia majd mindenkinek önkényt s ez biztosítja számára ama súlyt, mely nélkül célját sohasem érhetné el.

Valamely nemzet állami életének alapjaiba ilyen intézményeket helyez: azé a győzelem, mert mellette van nemcsak a jog, hanem az igazság is, az igazság pedig a győzelemhez vezet el mulhatlanul. Ez a győzelem ma a millennium küszöbén nem egyéb, mint a magyar nemzetnek valódi s igazi újjászületése egy új honfoglalás, egy újabb honalapítás, mely annnyival inkább leendő szilárd és tartós, mert nem történik fegyverrel, hanem békésen s a békének életerős szilárd, a szeretettel.

A győzelmet biztosító siker kedvező jelei már is mutatkoznak. A ki figyelemmel kíséri a magyar állam területén lakó nemzetiségek magatartását még a közelmúltban is s azt a maival hasonlítva össze, be kell ismernie, hogy a mesterségesen felszított ellenszenv és — mondjuk ki — gyűlölet apadó és oszlófélben van. Ma már eljutottunk legalább odáig, hogy megszületett a közeledésre való hajlam s ez már oly alap, melyre építeni nemcsak lehet, de kell is, mert egészszéges s a tovább fejlesztésre, az őszinteség hitének felkeltésére, a kölcsönös bizalom megteremtésére teljesen alkalmas. A nemzetiségek jobb-jai immár belátni kezdik, sőt erről keményebb s makacsabb fejű társaikat is meggyőzni igyekeznek, hogy a magyar nemzet mindnyájukat nem elnyomni, hanem magához emelni akarja, magához emelni oda, ama magaslatra, melyen csupán egy hazafiság lakozik, — a

magyar. — Olyasmit óhajt velök megcselekedni, — hogy hasonlattal éljünk, — mint a mit a nemesség tett meg a jobbágyokkal s az ország többi nem nemes lakosaival, a nemesség össze jogait kiterjesztette rájuk. Kiterjesztő munka folyik ezuttal is, kiterjesztő munka abban, hogy az államot megalkotott nemzettel érezzenek egyaránt a többi nemzetiségek is, s a honnak szeretetében és a hazafisággal azzal egygyé forrjanak, egygyek legyenek.

Sokáig és sokat küzdöttünk egymás ellen, keserű s gyűlöletes harcot vívtunk meg egymással. Hiba történt, hiba követetett el itt is, amott is. A gyűlölet gonosz tanácsadó s ellensége a józanságnak; de a szeretettel, a nyílt őszinteséggel megküzdeni nem képes, azelőtt meghajolni kénytelen. Ime, a magyar nemzet, a hatalom fegyvereit elejtve, — nyíltan és őszintén nyújtja oda a békülé jobbót, — fogadják el, ragadják meg, hasonló őszinteséggel és nyíltsággal, a megtévelyedettek is s meg fogják látni, hogy e kényszerítésnek éltető melege nem fog kihűlni soha. A keserűségekkel teljes multra virradjon fel immár a kölcsönös megértéssel koronázott jövő.

E szebb korszaknak amúgy is szükség-szerűleg be kell következnie. Afféle hazafiatlan törekvésekre valló jelenetek, minőket ma még — p. o. a felvidéken — itt-ott feltűnni látunk, a józan felfogás terjedtével s az igazság meggyőző erejének hatása alatt, mindinkább gyérülni fognak, míg egyszer visszaesnek majd véglegesen, a gyűlölet sötét

TÁRCZA.

M. . . hoz. . .

Vigyázz, vigyázz kis menyecske,
Mit játszol szívemmel?
Tűzet ne gyújts, szikrát se szórj
Kökény-szemeiddel!

Szikrából lesz az ég tűz
A tűz, ha ég: lángol
S a láng megkapja szívedet
Rejtőzzél el bárhol.

Meg is keres, meg is talál
Akárhol vagy mindég.
Befészelt magát és lesz
Külszhetlen vendég.

Ima, erény roz tűzoltó
A szívek lángjándól
Hűtlen keresz oltalmat
Akárci másnól.

Hűtlen adod majd neki
Hű szerető szíved
Küvetelből, — egészen kell
Neki kedves lényed.

Athéntől Konstantinápolyig.

Saját jegyzetel után közli: HORVÁTH GÁBOR.

(Folytatás és vége.)

Azonkívül megnéztük még a nevezetesebb mecseteket *Achmed sultán mosqueet*, ez már 6 minarettel, előtte egy téren piramis-alakú *Achmed-obelisque* áll, tele török írási jegyekkel. Van még *Bajazet mosquee*, *Dortakeni mosquee*, *Pasa mosquee*, *Souleimanie mosquee*, mint nagyobb szabású mecsetek, a melyek többé-kevésbé egyforma berendezésűek. Lehet még vagy 30 mecset, a melyek már mind kisebbek.

Igen szép kilátás nyílik *Seraskierat toronyból*, a mely majd a város közepén épült s innen az egész török főváros jól látható.

Mint reánk nézve magyarokra, igen fontos s történeti nevezetességgé egyénnek II. Rákóczy Ferencnek síremlékét néztük meg. II. Rákóczy Ferenc 1735-ben halt meg s ideiglenesen Rodostóban a Márvány-tengerhez közel temették el s csak később hozták ide a török fővárosba, a honnan Thaly Kálmán kezdeményezésére vissza akurják hozni hozzánk Magyarorszába. Jelenleg egy szerzetes-rend gondjaira van bízva, a magyarokra nézve eme fontos erekiye. Ugyanitt vannak edes anyjának Zrínyi Ilonának hamvai is, ki 1703-ban halt meg.

Most a kiválóbb épületeket sorolom fel, a hol szintén személyesen fordultam meg; így: *Sultán-valide*, a régi sultánnak palotája, a

mely részint az aranyzarv, részint a Bosporusra néz ki, gyönyörű kilátással. Ezen palota számos tornyával, kioszkjával s kertjével egy kis várost képez; még a termek beosztása a bútorok mind láthatók, úgy a háremhölgyek termei, a fürdőszobák kinyúló üveg-terasszaival. E palotához közel van a pénzügyminiszterium s e mellett a sultán kincstára, benne a sultán drágaságai s kincsei felhalmozva. E kincsek felsorolásába nem bocsátkozom, mert annak több időt kellett volna szentelnem, hogy azokat emlékezet után is leírjam, csak röviden jelzem a sultán valamennyi elődjének diszruháját, külön üvegszekrénybe zárva, a drágakövekkel kirakott karddal, nagy gyémánt-forgókkal s ékszereivel együtt. A lapokból olvasva, úgy tudom, a sultán megengedte, hogy a kincseknek egy része az 1894-ik évi országos kiállításra megazemlélt végleti fővárosunkba szállíttassék s így ott is látható leendő.

Sultán-validébá felmenet, láttuk azt a vastag odvas fát is, a hol az összeesküvő janicsárok voltak elbujva, hogy az arra haladó sultánt megöljék; azonban mint a történetből is tudjuk, ezen összeesküvés felfedeztetett s valamennyi összeesküvő janicsárnak feje vétetett. Innen kocsin eljutottunk *Dolma Bagtchéba*, a jelenlegi sultán elődjének Abdul-Asisnak palotájába, ki ezelőtt úgy 20 évvel lakott itt, mert a most uralkodó sultán már a *Jildis Kioskot* választotta palotájául.

Dolma Bagtché már sokkal nagyobb szabású

éjszakájába, hogy a magyar hazafiság, a magyar kultúra s az abból táplálkozó intézmények világossága, e honnak minden zugába zavartalanul elhatásson.

Ilyen világító s fényt sugárzó helylye avatta közgyűlésével Losonczot is az egyesület. A hely igen jól volt megválasztva. A felvidék közvetlen közelében, a hol még oly sok a tenni, feledni s megbocsátani való, sokkal odébbben, erőteljesebben hangzik és morajlik végig az a hang, mely tudtára adja a hegyek megtévedt lávainak, hogy a magyar nemzetnek dermesztő álma véget ért s hogy a magyar hazafiság ébren van.

17426—1895. szám.

Ő császári és apostoli kir. Felsege folyó évi szeptember hó 20-án kelt legfelső elhatározásával, a magyar kir. belügyminiszter úr előterjesztésére, gróf Degenfeld Lajos Nógrád vármegye főispánját ezen állásától, hű és buzgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére felmenteni s helyébe Rudnay Béla Honvármegye, valamint Selmecz- és Belabánya város főispánját ideiglenes minőségben Nógrád vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatván.

Van szerencsém a törvényhatósági bizottság tisztelt tagjait f. évi és hó 8-ik napjának d.-e. 10 óráján a székház kistermében tartandó **rendkívüli közgyűlésre** meghívni.

A közgyűlés **egyedüli tárgya** a főispáni beiktatás napjának és a beiktatással kapcsolatos intézkedéseknek megállapítása leendő.

B.-Gyarmat, 1895. október hó 1-én.

Az alispán helyett:

Tihanyi,
főjegyző.

Nógrád megye szabadelvű közönségéhez.

A szabadelvű párt országos nagy alkottásai a nemzet minden rétegeiben azon meggyőződésre vezettek, hogy e párt fentartása hazánk érdekével a legszorosabb kapcsolatban áll.

Időszertűnek látjuk tehát, hogy Nógrád megyében is szilárd szervezetet nyerjen a szabadelvű párt.

épület, sokkal csinosabb s modernbb stílusban épülve, s igen csinos parkkal körülvéve; a terem a legdrágább bútorkokkal, nagy fényvel s igazi keleti kényelemmel rendezték be; a számtalan szobákban s folyosókban keresztül eljutottunk egy óriási terembe, a sultán elfogadó termébe, a hol a ramazán után szokta kihalgatáson fogadni a törökök előkelőségeit s főurait. A terem közepén, a mely kupolalakú, függ egy roppant nagy csillár, a terem négy sarkán pedig két ólnál jóval nagyobb üveg kandalláberek állnak. Ugyancsak látható volt itt is a háremhölgyeknek már sokkal nagyobb fényvel s kényelemmel berendezett lakosztályai alabastrom-fürdőszobákkal. Megszemléltük e palotában a képtárt is, a hová egy nagyon hosszú, folyosószertű helyiség vezetett, a mely szinte tele képekkel, többnyire a magyaroknak a törökökkel vívott csatáit jelképezi, azon kívül több háremhölgyet ábrázoló olajfestményt is.

Ezen helyiségeket Széchenyi pása közbenjárásával néztük meg, ki szíves volt kieszközölni a sultánnál, hogy nekünk magyaroknak megnyitják a fent említett terem ajtáit. Széchenyi pása, mivel személyesen érintkezhetünk s vele beszélhetünk, nagyon örvendett, hogy földieit láthatta. Az ő tiszteletére „Pest” hotelbe — az egyedüli magyar szálló a török fővárosban — bangettet rendeztünk s vele kocczintgattunk, élve a magyarokat. Hozzá igen szívesen volt, s elotázásunk előtt, a hajónkra még egyszer eljött tőlünk elbocsádni.

Ezen czélból felkérjük mindazon nógrád megyei párttagokat, a kik velünk együtt a szabadelvű párt elveit osztják, szíveskedjenek október hó 16-án, délelőtt 1/2, 11 órakor Balassa-Gyarmaton, a vármegye-ház nagytermében, az ott tartandó pártgyűlésen megjelenni s részt venni.

Kelt B.-Gyarmaton, 1895. okt. 5-én.

Szontagh Pál	Gr. Degenfeld Lajos
Pulszky Ágost	Balás Antal
Laskáry Gyula	Gr. Forgách János
Bölonyi Ödön	Sréter Alfréd
Szakall Barna	Török Zoltán
Vannay Ignác	Kordcs Ferencz
Wohl Hermann	

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület közgyűlése Losonczon.

Lélekemelő nagy napok folytak le a múlt héten vármegyénk nagy haladású városában Losonczon, melyek soká emlékeztetéseket foglaltak magukban. Kedden Beniczky Árpádnak, az ág. hitv. ev. egyházmegyei új felügyelőnek ünnepélyes beiktatása, — szerdán a FMKE tagjainak fogadtatása, ugyanaznap a losonczy állandó színháznak ünnepélyes megnyitása, utána ismerkedési estély; csütörtökön a FMKE közgyűlése a városháza díszes nagytermében. Az ünnepélyes aktusokat fényes bankettek követték.

Minderről lapunkban alább számolunk le s itt csak általában megjegyezzük, hogy ezek az ünnepélyek nagy gondossággal, figyelemmel és tapintatossággal voltak rendezve. Mindenki egy kultúrváros erős bástyái között találta magát, ahol nemcsak meg van védelmezve a magyar hazafiság, hanem a honnan a magyar szellem igen távolra veti fény sugarait. Intézményei, alkotásai magasan tündöklének s fennlen hirdetik a törekvő magyar nemzet akaraterejét és kultur-missióját. Ezt mindazok, akik messze földről odazarándokoltak, — akiket, mint a magyar kultúra munkásait a hazaszeretet odavezérelt, készséggel és örömmel ismertek el.

Dicséret minderről Losoncz városának, mert hisz' ezen fényes fellépésével vármegyénk

jó hírnevének és dicsőségének emeléséhez is sokban hozzájárult.

A FMKE losonczy ünnepségei valóban inpozansak és nagyszabásúak voltak. Már szerdán a sűrűn jövő-menő vonatok reggeltől estig hozták a vendégeket. A gyarmatiak és közvidékiek koccsikon érkeztek be. Vármegyénkből az ünnepségek részesei voltak: gr. *Degenfeld* Lajos volt főispán, aki Szilassy Béla vendége volt. Mindenki dicsőretekkel halmozta el gr. Degenfeldet, aki dacára a koccsikiugrás folytán szenvedett fejbajának, — mégis megjelent Losonczon. Mikor a városháza dísztermébe érkezett a közgyűlésre, dörgő éljennel fogadták. *Scitovszky* János alispán gr. Czebrján László vendége volt. *Laskáry* Gyula Margócsy Józsefnél, *Pongrácz* György, *Szontagh* Pál dr. Plichta Sománál voltak szállva, *Vannay* Ignác Alk Ferencznél, *Horváth* Danó Rachler Ferencznél, *Beniczky* Árpád Csonka Zsigmondnál, dr. *Jankovich* György Zajzon Dénesnél, *Hanzély* Márton Török Zoltánnál, *Baintner* Ottó Havas Gyulánál. Ott láttuk a nógrádiak közül továbbá: Sréter Alfréd, Balás Antal, Posztóczky Iván, Szakall Ferencz, Ruszinkó Antal, Szontagh Antal, Szakall Antal, Plachy József, Rosenfeld József urakat s Losoncz város színét-javát.

A közökhöz tartozó volt elég gróf Károlyi István, az egyesület elnöke, ha a közgyűlésen megjelenik. A főispánok közül csupán nemeskéri Kiss Pál zólyomi főispán vett részt; az alispánok közül Scitovszky János nógrádi alispánon kívül Crausz István nyitrai, Csipkay Károly zólyomi, Baross Jusztián trencsényi, Andaházy Géza lipóti és Beniczky Kálmán turoczy alispán.

A többi 11 vármegyéből megjelentek: Mészáros Károly, Lakits Attila, Csernyánszky Lajos, Fekete Miklós, Mezey Gyula, Mesko Pál, Bán Elemér, Heydin Imre, Janovszky László, Thali István, Müller Villibald, Árpássi Imre, Mercader Ede, idős és ifj. Dióssy Imre, Turcsányi Ödön, Szalavszky Pál, br. Ambrózy István, Boldis Ignác, Mezőger Ede, Péter János, Ede, Meszlényi Zoltán, Lőrinczy György, Klobusiczky János, Emődy József, Ranchetti József, Lavolta János, Matyasovszky Gyula, Kubinyi Hugó, Bachó János, Grill Gyula, Králl János, dr. Pantocsek József, Csipkő János, Libertiny Gusztáv, János Gyula, Cseh Lajos, Nikkel József, Körmendi Károly, Ordódy István, Rakásny Gyula, Nádosy Gyula, Zorkóczy Tivadar, Gyürky Géza, Sinkovics Károly, Ocsay László, Schlachta János, Zalka Armin, Simonovics György, Tihanyi Dénes, Soóky Ödön, Modrányi Iván, Hulyák Antal, Czoker Kálmán, Thomka Pál, Janits Endre, Majthényi Géza, Steffek Ferencz, dr. Kostyál Miklós, Fehér János, Szaniszló Vilmos, Szmerlich Iván, Schober Ernő, Csenniczky Géza, dr. Csász József, Boleman Lajos, Prager

Nagyszámu feleséget a török már csak a költésé miatt sem tarthat; rabszolgák csak a eselődéséhez tartoznak.

A török, a főrangúakat kivéve, igen egyszerűen, sőt csaknem szegényesen él. A nők számára külön szoba, vagy elkülönített helyiség van fentartva, a mely egyszerű berendezésű, természetesen a főrangúakat ismét kivéve, — a hol a három külön lakosztályt képez s a hölgyeknek külön eselődése is van.

A dohányt és kávét mindenütt szerfelett szeretik s folyvást élvezik; a vagyonosabbak 2—3 dohánykezelőt (csibukesi) tartanak. A nők legnagyobb élvezetét az képezi, ha a fürdőkhöz órákig ülve a dohányozva pletykálnak.

A színházak helyét az orpheumok pótolják, de csak a görögváros-negyedekbe; egy ily orpheumban beszélünk két magyar énekesnővel, kik Smyrnából jöttek s akkor épp itt szerepeltek.

Még felemlíthetem, hogy a török nagyon becsületes, kevés beszédű s alkudozni nem szeret.

Április 5-én a török fővárost elhagyva, Bosphoruson s épp akkor a legidegesebb Fekete-tengeren át, eljutottunk Sulinába az Al-Duna torkolatához, hogy onnan Románián át, eljussunk édes hazánkba.

A tenger tulsó részén van Skutari, Kadiköi s más ázsiai falu (köi), a hol egy sereg nyárlak emelkedik. Skutari nevezetes a nagyterjedelmű cyprus-temetőjéről, azon hely, a hová a konstantinápolyi törökök temetkeznek, azt híven, hogy itt csendesebben s nyugodtabban pihenhetnek.

A törökök mugas, erőteljes testalkattal bírnak s arcuk elég barátságos. A régi török turbánt visel s kaftanban jár, azon kívül „flokate” nevű bundát. A turbannak olyan hosszúnak kell lenni, a milyen maga az illető török, mert vallásuk szerint, ha meghal ez szolgál szemfedülül. Nadragjuk bő, s hegyes orru cipőbe járnak. Az újabb, civilizáltabb török már fekete szalón-formájú s szabású ruhát ölt magára s fezt hord fején. Vallásukhoz tartozik, hogy napjában háromszor mosakodnak s 5-ször imádkoznak, mindannyiszor keletfelé fordulva, az imaórát a műzinek hirdetik a minaretekéről.

Köszöntése a törököknek abból áll, hogy a kezét előbb lebocsátja, azután felemelve, előbb a homlokát, azután ajkát s mellét, illetve szívét érinti meg.

A nők teljes rabszolgaságban élnek s a munka nagy részét rájuk bízzák, különösen az alsóbb osztályban. Ha kimennek, arcukat fehér kendővel takarják el, úgy, hogy csak szemek láthatók. Fejüket zak-alakú köpenyvel borítják be, a mely különféle színű szokott lenni, az ékszerek s drágakövek most már csak a múlt emlékei közé tartoznak, kivéve a főrangúknál.

Lajos, Jeszenszky Danó, mindmegannyi hívei és lelkesült tagjai az egyesületnek. Szülő Géza, tüzérmegyei tanfelügyelő súlyos betegsége miatt nem jöhetett Losoncra. A vendégek elszállásolásáról és ellátásáról példászerűleg gondoskodva volt.

Az ünnepségek a Kovács derék fiatal építész által épített színház megnyitásával kezdődtek. Szerdán este 7 órakor az új városi szálló minden terme megtelt. A színházi teremben 500-nál többen vettek részt.

A diszeloádást Bokody Antal jól szervezett színtársulata tartotta a 25. gyalogezred zenekarának támogatásával. Az előadást a zenekar nyitotta meg a Rákóczy-indulóval, melynek hatalmas intonációi azonnal lelkesültséget keltek. Ezt követte Várdi Antal ismert költeménye „Győzelem” című prólogja, melynek alapelemje az, hogy a színész és költő, a Rosszakarát, a Közöny, a Rágalom, a Balítélet és Résztelenség működése dacára a hazafiság és lelkesültség támogatásával tud magának új tanyát szerezni. A prólog után nagy hatást keltett a Kölcsény Hymnusának az egész társulat általi elzengése, mely alatt a színpad görögülz volt megvilágítva a háttérben Vörösmarty, Kölcsény, Arany és Petőfi alakjai jelentek meg. A színtársulat igen helyes érzékéről ad tanúságot, hogy a színházat egy tőről metszett magyar vígjátékkal, a „Tündérlak Magyarhonban” cíművel nyitotta meg, melyben főleg Ligethy L. tűnt fel kellemes hangjával. A színelőadást ismerkedési estély, majd tánc követte, mely utóbbiban 90 pár tánczolta a jó magyar tánczot. Az ismerkedési estélyen a társaság egy némely része éjfélig, másrésze 5 óráig s egy vigabó része reggeli 7 óráig tartott együtt Rudi megifjodott pompás zenekarának bővös-bajos hangjai mellett.

Másnap, vagyis okt. hó 3-án csütörtökön az egyesület igazgató-választmánya már reggel 8 órakor gyűlt egybe a városban egyik termében, ahol két és fél óra alatt készítette elő a közgyűlés tárgyait. A tanácskozást Crausz István nyitrai alispán nagy tapintattal vezette. Az igazgató-választmányban a nógrádiak elég nagy számban voltak képviselve.

Az egyesület XIII-ik rendes közgyűlése fél 11 órakor vette kezdetét. A diszterem zsúfolásig megtelt, a karzatok is tele voltak, ez utóbbiak szép hölgyekkel. Fél 11-kor megjelent disznagyarban Crausz István, s az emelvényen foglalt helyet. Ekkor felemelkedett Török Zoltán losonci polgármester s lelkes szavakban üdvözölte az egyesületnek megjelent tagjait és pedig Losoncz városa és a Felső Nógrádi Közművelődési Egyesület érdekében. Losoncznak — ugymond — a magyarországi határán kettős feladata van, első, hogy gátat vessen az államfelforgató törekvéseknek, második, hogy a magyar faj és nyelv diadalmas előrenyomulását vezesse. Majd Sci-

tovszky János alispánunk állt fel s szép beszéddel üdvözölte a vendégeket Nógrádvármegye törvényhatósága nevében.

Ezek után Crausz István ügyvezető alelnök mondta el megnyitó beszédjét elsősorban is szíve mélyéből megköszönvén Losoncz városának és Nógrádvármegyenek szíves fogadtatását, mely nem inggyarázható másnak, mint a hazafias érzelem őszinte és igazi megnyilatkozásának. Azután bejelenti, hogy gr. Károlyi István az egyesület elnöke családi gyászra miatt nem vehet részt a közgyűlésen. Majd a kegyelet meglegg hangján emlékezik meg a korán elhalt László főhercegről s a megrendítő gyászszel alkalmából részvétirátot kér küldeni József főherceg ő Fenségehez és családjához. Megemlékezett továbbá a legközelebb elhunyt herceg Odescalchy Gyuláról, akit Szolcsányban temettek el. A hercegi család már évtizedeken át küzdött a magyarság terjesztése érdekében, minden tagja, így az elhunyt is, aki az egyesületnek hosszabb időn át elnöke volt, kimagasló hazafiai erényeinél fogva disze volt az egyesületnek. Indítványozta, hogy herceg Odescalchy Gyula emléke jegyzőkönyvileg megörökösítessék. Végül részvétellel megemlékezik Kostenszky Gézaról, az egyetl kitűnő titkárról, akit fiatal korában a munkás élet legteljesebb szakában ragadott el a halál körömköb. Kostenszky nagy előkészítéssel, széles látkörrel szolgálta az egyesületet s minden hazafias ügyben rajongó szeretettel járt el. Emléket jegyzőkönyvileg megörökíteni kéri. Közönséget kér szavazatát a nyitrai vármegyei tisztikárnak, mely az egyesület ügyeit ingyen szolgálta.

A közgyűlés az elnök indítványait egyhangúlag elfogadván, az elnök, miután röviden körvonalazta az egyesület feladatát, fölvetette azt a kérdést: hogy vajon az egyesület megfelelt-e hivatásának? Ez a kérdés most, mikor a nemzeti-ségi agitátorok a nemzeti egység megbontására törekednek, aktuális. Szerinte végzetes hiba lenne most nyugalomra hajtani a fejünket, a nemzeti-ségi kongresszus kudarcza sem lehet ebben határozó. Majd a nemzeti-ségi népekről emlékezik meg, amelyek voltaképp derék és jámbor emberekből állanak, de amelyeket elbolondítottak az agitátorok, akik közgazdasági és társadalmi téren is mindinkább terjeszkedni fognak. Ily körülmények közt az a néhány óvoda és a könyvek nem elégségesek arra, hogy a magyar nyelv hódítása sikerrel járjon.

A felvidéki magyar közművelődési egyletre ily helyzetben fontos feladatokat várnak. A felvidéki tót nép súlyos viszonyok között él. Új közlekedési eszközökről kell tehát gondoskodni, hivatások és iskolák felállítására által kell a magyarosodást előmozdítani. Új iparos, új polgári osztály megteremtésére van szükség, új keresetforrásokhoz kell juttatni a szegény népet, hogy végre-valahára véget is vessünk az amerikai és

a romániai kivándorlásoknak. Természetes, hogy mindehhez a kormány közreműködése is szükséges. Nem volna szabad megtörténni annak, hogy ne lehessen például létesíteni egy iparvállalatot, mert a kormány nem ad ehhez szubvenziót. A magyar állam sok polgárt nyerhet meg magának magyar pénz adásával. Felhozta a tátrai tót bank és az Albina román bank izgató szereplését. Majd felszólítja az Alföldet, hogy fölöslegeiből áldozzon a szegény népeknek.

— Apellál a hölgyekhez — egy rongyos ruhát, egy felesleges cipőt, valamit adjanak a szegény, elhagyott népeknek.

Az alispán ezután megnyitottak jelentette ki a közgyűlést. Ezután beszédeért hosszasan és lelkesen megtapsolták. Scitovszky alispán indítványára a valóban remek beszéd teljes szövegében jegyzőkönyvbe vétetni s kinyomtatni.

Most Gyürky Géza dr., a nyitrai választmány elnöke adta elő határozati javaslatát.

Ezek elsje a pánszláv agitációk megfékezésére vonatkozik. E szerint az egyesület nagyobb memorandumban fogja a kormány tudomására hozni a pánszláv-üzelmeket és fölkeríti a kormányt, hogy ennek alapján fordítsa figyelmét a pánszlávizmus megakadályozására.

Már az igazgató választmányban tüzetesen foglalkoztak a titkári állás önállósításával — s a titkári fizetés megállapításával. A teendő ugyanannyira szaporodott, hogy azokat ingyen munkával végezni lehetetlen. Crausz, Libertinyi, Laszkáry, br. Ambrózy s többeknek felszólalása után elhatározták, hogy a titkári állás önállósítását s a fizetés az 1890-ik évben 1500 forintban állapították meg, kifizetésbe helyeztetvén, hogy 1897-től kezdve a fizetés 2000 forint emeltetik. Titkárrul Lőrinczy György, a „Gömbö-Kishont” érdemes derék szerkesztőjét s a magyarosodás ügyének egyik farsadhatlan bajnokát választották meg.

A tagdíjatrálékok az utóbbi időben igen megszáporodtak, úgy, hogy azok erőlyes behajtása vált szükségessé. E czélból ügyesszár dr. Mézáros Károly nyitrai ügyvéd választott meg.

Schimó Mária, volt kőrmőcbányai derék honleány összes vagyonát az egyesületnek hagyományozta. A hagyatékot, melynek mostani értéke körülbelül 80 ezer forint, 48 ezer forint adósság terheli. Az egyesület elhatározta, hogy miután a hagyatékhoz tartozó 4 ház, köztük különösen a Vadász című nagy vendéglő, 4600 forint évi jövedelmet biztosít, s kifizetésbe helyezhető, hogy a hagyaték kellő befektetések mellett rövid idő alatt százszáz forint fölött értékesíthető, a nagy kamató adósságok lehalasztására saját vagyonából 30 ezer forint kölcsönt fektet be, a többi 20 ezer forint adósságára amortisationalis kölcsönt szerez, a javításokra 8700 forint fordít, s a hagyaték kezelésével egy bizottságot biz meg. Ennek a bizottságnak tagjai:

Két Kray Jakab.

Történelmi emlékező VITÁUS MÓRTÓL.

Elfogadom a maga ajánlatát, de ha hazudik, nyársra húzatom. És Heiszler felszedte sátorfáját, 1709. december 8-án már Kézmárc előtt táborozott.

Kézmárc város kapui zárva voltak, a vezér követelte a város kapuinak felnyitását, keményen meghagyva, hogy a magistrátus nála jelentkezzék.

A hazafias város Kray és társai határozott fellépése folytán tagadólag válaszolt, miért is Heiszler a várost december 11-én lövetni kezdé.

De nézzük csak, hol késik a Bécsből küldött futár.

Midőn a kapitány Bécsből eltávozott és Pozsonyban értesült, hogy Heiszler a trencsényi csata után Bars és Nógrád felé vette útját, ugyanazért a kapitány is ezen irányt követte, de a sereget soha sem tudta elérni, úgy látszik, nem tartotta érdemesnek a rebelleseket magát agyonfárasztani, nem is sietett tehát; így jött Nógrádba, ott hellotta, hogy Heiszler már Liptón keresztül a Szepességbe vonul, kérdészködés után megtudta azt is, hogy a Szepességbe Rozsnyón keresztül vezet a legrövidebb út, ha ezen úton fog haladni, bizonyynal vagy megelőzi, vagy ott találja a generális.

Rozsnyón, a templom melletti főtutczában volt egy csapadék, a korcsmáros magyar ember volt, magyarságát a korcsma czege is

jellemz, mert az a „kuruczhoz” volt czimezve, a korcsmáros tipikus magyar alak volt.

Mikor a csapadékba lépünk, nem volt ott csak egy vendég, az egyik asztalnál ült egy szőke löcselábú fiatal ember, vele szemben egy bársnyorsipák kipredett bajszú öreges ember.

Háborúról beszélgettek, a fiatal ember újságot, hogy vett hírei után a németek már Lőcsénél vannak, azt ott örömmel beszélt, hogy a bársnyorsipák megbotránkoztak rajta.

— Hát magyar létére nem szegényli magát annak örülni, hogy itt az ellenség?

— Miért ellenség? hisz' koronás uralkodónk serege nekünk nem ellenségünk.

— De nem is barátunk, mint a dicsőséges II. Rákóczy Ferencz armádiája, no hallja ha a szepesiek mind olyan jó hazafiak, mint maga, akkor azon nem csodálkozom, hogy önöknél a született gyermek hét napig vakosodik, hisz' maguk öregségükben nem látnak tovább az orruknál, így gyűjelje magát!

Ép mikor úgy dühösködött a korcsmáros, magas szárú csizmában, hosszú oldal-karddal lépett be egy német vasas tiszt. Csinos alak volt, sötét ritka bajza s zúzólt egész vastagnak látszott.

A belépő tiszt német nyelven szólította a korcsmárost, a korcsmáros bár tudta, hogy a megszólítás őt illeti, helyéből sem mozdult és csakis a tiszt káromkodására tápázkodott fel helyéről, a fiatal ember biztatására a tiszt elé lépett.

A tiszt szobát és lova részére teljes ellátást

követelt; — német beszédjét a fiatal ember tolmácsolta „no, ezt is az ördög cipelte ide”, morogva kiment a szobából. A tiszt bosszúsán járt fel s le, szidia a hitvány magyarokat és miután észre vette, hogy a fiatal ember bírja a német nyelvet, megszólította:

— Mégis csak gyalázt, József császáruk birodalmában oly emberek is vannak, a kik a császáruk nyelvet nem értik, nem is tudom, miért kiméli a császár e hitvány népet, ki kellene azt irtani, hisz' itt már születésénél fogva mindenki rebellis.

A fiatal ember a tiszt beszédét helyeselte, sőt még biztatta is a gonosz magyarok ellen.

— Bizony uram! nem volna itt rebellis, ha a magyarok tisztelnék a egyes császáruk, szülővárosom Kézmárc a példa, ott is minden bajt a magyar rebelleseknek köszönhetjük; magistrátusunk csupa magyar emberből áll, pedig ezek a főrebellesek, a jó érzésű polgárok zaklatásnak vannak kitéve.

— Hol van az a maga városa?

— A Szepességben.

— Nemsokára ott lesz már Heiszler ő excellenciája, majd végez az a gazemberekkel.

— Bizony jó lesz, ha végez, mert csakis így fogunk a rebellesektől megszabadulni.

— Hallja maga, maga nekem tetszik, álljon ide s mutassa be magát.

— Én Scholcz Péter kézmárci patriciusnak a fia vagyok, mink is sokat szenvedtünk, mert „gut gesinntek” vagyunk.

Crausz István, Csipkay Károly, Bán Elemér, Ámon Ede és Gyürky Géza. Megbízták továbbá az együlett a bizottságot, hogy az egyik Schimő-báznak található Mária királyné korszakbeli emlékeit akár Kőrmöcbánya városának, akár pedig az országos iparmúzeumnak adják el. Közönetet szavazott továbbá az egyület Bán Elemér kőrmöcbányai kir. közigazgató úrnak, aki ezt a hagyatékot nemcsak megszerelte, hanem annak fenntartása körül is nagy gondosságot fejt ki.

Elhatározta az egyesület, hogy tekintettel a Millenniumra, a jövő évi XIV-ik közgyűlést Bpestben tartja meg. E mellett az igazgató választmányban Scitovszky és Vannay alapos indokkal szoltáltak fel a kisebbségi véleményével szemben.

Ezután a kulturális ügyekre került a sor, melyek közé mellett számítható az az elhatározás is, hogy a FMKE történetének megírásával Lőrinczy György új tükért bízták meg. Azt bízzuk, hogy a tükért az ennek a megbízatásnak méltóan fog megfelelni.

A kisdóvódai ügyekben igen fontos határozatot hozott az egyesület, ugyanis 1890. évi XV. kisdóvódai törvény alapján megkeresést fog intézni a törvényhatóságokhoz, hogy azok elrendeljék, miszerint a kisdóvódai alapok megteremtése végett utasítsák a községeket, hogy a jelzett célra, minden évből 30 frtot vegyenek be költségvetésükbe, úgy a mint ez Nyitra vármegyében már tényleg fogasatba is vétetett. Ezen alapokból első sorban a menedékházak lesznek megalkotandók.

Minket nógrádiakat különösen érdekelt, az általunk épített *málnapataki kisdóvódai*, a melynek helyzete máris tűrhetetlen lett nemcsak azért, mert az épület vízenyőde fekvésénél fogva nedvessé lett a árthatmas gombákkal van impregnálva, hanem azért is, mert az óróvó fizetése rendetlenül szolgáltatják ki, úgy hogy az eddigi óróvó, Zúrkó Kissasszony, állásáról már le is mondott. Vannay Ignác erdélyes fellépése folytán sikerült az egyület vezetőségét arra bírni, hogy a málnapataki óróvó ügyét fel fogja karolni s elhatározták, hogy az épület kijavítására 2 éven át 700 frt s az óróvó fizetésére évenként 200 frt segélyt fog kiszolgáltatni.

A *népiskolák segélyezési* ügyét a FMKE egészen elejtette és pedig azért, mivel az 1893-ik évi újabb tantörvény értelmében az államnak kötelessége a népiskolákat segélyezni. E helyett elhatározta az egyület, hogy jutalmazni fog oly tanítókat, a kik az iskolában magyar dalköröket és magyar olvasó egyleteket alakítanak. E célokra 1000-1000 frt vétetett fel a költségvetésbe. Hogy pedig a magyar olvasó egyletek különösen a felnőtt ifjak magyarosítása érdekében létesíttessenek, a népkönyvtárakra 1000 frt szavazatot meg.

Az egyesület beszámolt az az intézkedését, mely szerint a 11 vármegye 2 *szindgyi* kerületet alkotott. Állítólag ez igen sok inkonvenienziára adott alkalmat, s a subveniált sziniszagaz

tók nem igen becsülték meg magukat. Ez az intézkedés már azért is helyes, mert a felvidéket mindezekig jóformán a legrosszabb sziniszagulatok monopolizálták.

A közgyűlés közönetet szavazott gr. Csáky Albinnak, gr. Zichy Jenőnek, Schöber Ernőnek, Várady Antalnak és Kösnérné urhölgynek, a kik az egyület javára gr. Csáky Albin védnöksége alatt a nagy jövedelmű művészestélyt rendezték.

Megható jelenet volt az is, midőn Schöber Ernő országgyűlési képviselő felállott a meleg szavakkal indítványozta, hogy Szentaghy Pál v. b. t. tanácsos ó nagyméltósága, főrendiházi tag a magyar kultúra terén szerzett elővülhetetlen érdemei miatt tisztelhetbi elnökké választassék meg. Az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadták. Erre a kegyelmes úr meghalva, sőt szerinte megdöbbenve válaszolt és közönetet mondott a nem várt megtiszteltetésért; megdöbbenve — úgy mond — azért, mert magas koránál fogva nem felelhet meg a töle várt tevékenységnek, de igéri, hogy amennyire testi ereje engedi, kötelességének meg fog felelni. Ezt a kegyelmes úr mindjárt azaz dokumentálta, hogy belépett 100 frtos alapító tagnak. (Mikor aztán azért gratulálták neki, — mosolygva felelt a kegyelmes úr: „Jól van öcsém, csak hogy 100 frt ennek ára!”)

A kiadott vasok jelentést és abban foglalt származásokat és költségvetést szó nélkül elfogadták s örömmel vették ezekből tudomásul, hogy az egyület 40 ezer frtot fordít kulturális célokra.

A jövő évből segélyben fognak részesülni a következő lapok: a „Nyitrai Közlöny”, a turóczi-szentmártoni „Felvidéki Híradó”, a besztekerce-bányai „Felvidék”, a szolnoki „Felv. Ujság” és az a-kubini „Liptó-Szentmiklós és Arvamegyei Hírlap”.

Végül, miután a jegyzőkönyv hitelesítésére Scitovszky János alispánunk és Janits Imre országgyűlési képviselő kérték fel, a közgyűlést Crausz elnök megható szék szavával fél 12-kor befejezte.

A programban fel volt véve a város nevezetességeinek megtekintése, azonban ez az eső miatt elmaradt. De nem mossa el az eső azt a 220 teríték díszbeidét, amelyet az új városi szállóban rendeztek, s a melyet Klamarik Danó a felvidék leghíresebb vendéglője igazi bravúrral állított ki. A toasztok áradata már a 3-ik fogásnál indult már. Az első, melyet felállva halgattak végig Crausz alispán mondotta az uralkodóra és az uralkodó családra, névleg befoglalván Károly-Lajos ő Fenségét is. Valóságos király-toaszt volt ez válogatott klasszikus szavakkal és loyális megnyilatkozásokkal, messze elérte a sablonos király-toasztoktól. Dörgő eljen követte a szép toasztot. Majd Török Zoltán, a város érdemes derék polgármestere, akinek neve a losonczyi nagy alkotásokkal összefüggésben áll, — kelt fel ülőhelyéből és éltette Krausz Istvánt a FMKE ügybuzgó ügyvivő első alelnökét. Toasztot mondtak továbbá: Draskóczy Zsigmond, a FMKE érdemes tisztikárára; Farkas Károly klasszikus hangon a hazafias vidéki választmányokra s azok elnökei, alelnökei, tisztikárára, Gresits Miksa a vendégek; Lőrinczy György új tükért Liberúny Gusztáv kir. tanfelügyelőre, aki az egyület megalakításában hervadhatalan érdemeket szerzett; Szentaghy Pál magasan szárnyaló toasztot mondott Schöber Ernő országgyűlési képviselőre; Draskóczy Ede Szentaghy Palra; Hrk János ev. lelkész gr. Gyürky Ábrahámra, gróf Degenfeld Lajosra és Scitovszky Jánosra, mint a málnapataki óróvó létesítőire (gr. Gyürky nevének megemlézések kedveszöten nyilatkozatok támadtak), Janits Imre Nógrád vármegye közönségére, Scitovszky János Nemeskéri Kiss Pál zólyomi főispánra, Vannay Ignác Török Zoltán, losonczyi polgármesterre, Zajzon Dénes Jankovics György kir. tanfelügyelőre, Crausz István Losoncz város lelkes közönségére, mely a szalvásg tengerében fényes missiót teljesít; Kujnis Gyula a vármegyék képviselőire, Horváth Danó Wagner Sándorra, Valihora János losonczyi róm. kath. esperes-pébános az ünnepély rendezőire, dr. Mészáros Károly a hazafi sajtóra.

Az *étalrend* (menu) következő volt: Barna leves, fogas tartár-mártással, fogoly rizzsrel, rost-beuf közre, őz, crém piskótával, pulyka, gyümölcs, sajt, torta, fagyalt, kávé, cognac, fehér bor, vörös bor, szomorodni, paradí, luhi és mohai vizek.

Öt óra volt, mikor a vendégek oszladozni kezdtek s a vidékiek a legszebb emlékekkel búcsúztak el a szalvásg minden irányába a derék Losoncz vendégszerető közönségétől.

Végül nem végezhetjük be tudósításunkat a nélkül, hogy elismerést és köszönetet ne szavazzunk Wagner Sándor losonczyi főkapitánynak, a kinek tapintatossága, ezer szeme és kiváló egyéni képessége és ügyessége lehetővé tette, hogy a losonczyi ünnepélyek nemcsak kifogástalan, hanem páratlanul álló példás rendben folytak le s ezáltal Losoncz város jó hírét még inkább megszilárdították.

Beniczky Árpád beigtatása.

Losoncz, 1895. október 6.

Október 1-je Losonczon jelentékeny számba menő nappá változott. Ugyanis a napon tartotta városunkban a nógrádi ev. esperesség rendkívüli közgyűlést. Málkor az ily esemény nem szokott különösebb mozgalmat idézni elő, most azonban mindenki érdeklődni látszott a gyűlés tárgya iránt. Már kora reggel híre járt, hogy a dunáninneni egyházkerület püspöke Baltik Frigyes is megérkezett B.-Gyarmatról a gyűlésre. Kilenc órkor meglátogatta a helybeli lelkész kíséretében az egyház felügyelőjét Búsbak Ádámot és polgármesterünket, megköszönve nekik azt a megtisztelő kitüntetés, hogy úgy az egyház, mint a város képviselőileg megjelentek volt szept. 1-én B.-Gyarmaton történt beigtatása alkalmával. Meglátogatta Kovács Ferencz kir. tanácsost is, a kivel a múlt évben Stubbnyán ismerkedtek meg. Végül Illyes Lajos ref. lelkész, a kivel több ízben levelezésben állott. Mire a paplakra tértek, már ott várt rá ő az egyház, mint az esperesség tisztelő nagy sokasága. Az egyház nevében lelkes szavakban Búsbak Ádám üdvözölte, majd az arra nyert s éljenzessel fogadott válassz után, Laskáry Gyulát, mint a dunáninneni kerület felügyelőjét is, aki diszmagyarba öltözött, ruhájának megfelelő értékes viszonválassz adott, biztosítván az egyházat, hogy ismerve küdelmes helyzetét, gondoskodni fognak annak jóvátétele iránt. Svehla főesperes is az órázó tárgya volt; akit főképen arra kértek, fogadja el továbbra is főesperessé lett megválasztását az egyházmegye üdvére.

Az üdvözlések elhangzása után, megkezdte a torony templomba intő nagy harangja, a hová a gyűlés vala kitűzve. Csakhamar megtelt az egyházi s világi rendű közönséggel. A gyűlést Svehla János főesperes imával nyitotta meg. Annak befejeztével előadta a jelen gyűlés első tárgyat, az eg házmegei főtisztviselőkre beadott szavazatok felbontására kiküldött bizottság jelentését, melyet felolvastak a jegyzőnek adott át, egyúttal felkérte Búsbak Ádám losonczyi egyházfelügyelőt, mint a felügyelők legidősebbjét, az őresen álló esperesség világi elnöki székének elfoglalására. A szabályszerűségnek így e tekintetben is megfelelő lévén, a jegyző felolvasta a jelentést, a melyből kitűnt, hogy a főesperis hivatalra Svehla János eddigi főesperes határozott lemondása dacára újból nagy szavazattöbbséget (26) kapott, Vladár Viktor 16, hárman egy-egy szavazatot, az esperesség felügyelői hivatalára pedig Beniczky Árpád 26 szavazatot s így konstátáltatt, miszerint a főbb hivatalokra Svehla János és Beniczky Árpád lettek méltatva. Feladta lett volna a szavazatonbó bizottságnak, a többi hivatalok betöltésére is elrendelni a választást, azonban nem tartotta magát illetékesnek, miután a főesperes a szavazatonbó alkalmára oly levelet küldött be, a melyben nyilatkozt, miszerint újból megválasztatása esetén is megmarad lemondási szándékánál. A bizottság nem lévén felhatalmazva a lemondás elfogadására, ezen beállott körülmény tette szükségessé a többi választások megejtése előtt, a jelen gyűlést.

Az elnök főesperes mielőtt saját magáról szólna, véghez viendők tartja, az egyházmegyei felügyelőnek beigtatását, mely célból egy ködöttséget nevezett ki, a mely a megválasztott főbírt a gyűlés színhelyén leendő megjelenésére kéri. A míg a ködöttség meghívatásában eljár, megkezdte Thaisz Lajos képezdei tanár újjai alatt az orgona, nem sokára a egyes énekek is rázendít az „Ersz várunk” diadalmi éneket. Annak sikerült elmondása alatt érkezett meg az új felügyelő Beniczky Árpád fényes diszmagyarban, aki a közönség általi éljenzés közben a már akkor segédletével az oltárhoz vonult főesperes elébe.

Ekkor nyílt meg a lutheranus aranyasztár János ajka a szóásra s hallhattuk, élvezhetük mi is a „Nógrádi Lapokban” a Baltik püspök igtatása alkalmából B.-Gyarmaton tartott szónoklatáért méltán magasaltat Svehla főesperes beszédjét.

Igazán, irigylésre méltó szónok. S úgy látszik,

— Nem tudná megmondani, hogy a generalis Szepességben van-e már?

— Biztos vagyok benne, hogy ott van, egy kereskedővel beszéltem, ki azt újságolta, hogy Heiszler Lócsét ostromolja.

— Ismeri itt maga az utakat?

— Hogy ne ismerném!

— Tudja mit, akkor maga lesz a vezetőm, mert nekem azt mondták, hogy Rozsnyóról Szepességbe nagy hegyeken kell mennem és az utak járhatlanok.

— Szívesen mennék és el is vezetném az esetre, ha meg fogja engedni, hogy előbb a magam dolgait elvégezzem.

— Iholni „gut gesinnt” ember és ha egy császár tiszt szívesességre kéri, mely szívesessé kötelességszerű, mindjárt keres egy kibúvó lyukat, úgy látszik, mind egyformák vagyunk az akasztó-fára mind valamennyien megértetek.

— Hisz én nem vonakodom, szívesen fogom vezetni, csakis dolgaimra hivatkozom, — e közben bejött a korcsmáros, Scholcz Guidó, kit már ugy is ismerünk, bort rendelt, és megkínálta az átfázott tisztelet.

A tiszt már ismerte a magyar bor jóságát, szívesen látott az iváshoz.

Guidó nem fukarkodott, mindég több és több bort hozatott, szerette volna kitűdni, hogy tulajdonképen mit is akar ez Heiszlerrel? A bor hatni kezdett.

(Folyt. köv.)

hogy ez alkalommal még különben omlott arany-szajám és szó, mert a b-gyarmati szereplésről sem olvastam, sem egyházi szónokrol soha nem hallottam, hogy megjelenített volna. Már pedig az itten ennek a türeményszerű szónoknak beszéde közben megtörtént. Meg is érdemelte. Vajha tudnánk beszédjét visszaadni! Előre is érzem e munkára való tehetetlenségemet, azért hát csak véletlenül próbálom papírra vetni. Mindenek előtt egy latin költő mondatát idézte, a melynek az volt az értelme, hogy jaj be sokan ütnék el őseiktől, kincseket vesztetve stb! s előbb a házra vonatkozólag hangsúlyozta ezt, majd rátért, hogy a protestáns családokra nézve is fájdalmasan esik ert kimondani vallási tekintetben konstataciója. Azonban — ugymond — a megválasztottal szemben megnyugtató jelkét egy a multból felidőző jelenet, a mely az volt, hogy ezek előtt számos évvel a Beniczkyek családi körében megfordulván, ott a felügyelővé választott férfin egy kincsek nevezett bibliát mutatott fel, melyet ősoktól öröklőve, mint hagyományos ereklyét kegyelettel őriz. Ime ily sziv, ily lélek, mely a hit könyvéről így beszél, azt ily becsben tartja; oly férfuról, ki egyházszertől buzgó apának fia, — lehetetlen vigasztaló megnyugvást nem merítenie arra nézve, hogy ezen egyházmegye sorsa jó kezekben leendő letéve. S midőn rátért az egyházi reform törvények érintésére s ezekkel szemben az előtörténet aggodalmak festésére, majd az aggodalmakkal szemben a protestáns önérték emelésére — hát bizony, mi r. katolikusok is éljünkünk a szónokot.

Beszédjét végezve, felhívta a megválasztottak, ha kész-e elfogadni e megválasztást s kész-e az esküt letenni? Midőn e kérdésekre az igent elmondá, az egyházmegye főjegyzője Simonidesz szécsényi ev. lelkész előolvasta az esküt, melyet a közönség helyéből felállva ünnepélyes csendben hallgatott meg. Ezt követte az áldás, mely után az esperes segédletével elhagyá az oltárt s az új felügyelő is helyét elfoglalva a következő beszéddel igen jó benyomást tett az egész gyülekezetre:

„Méltóságos és Főtisztelendő egyházmegyei közgyűlés!

Életem ezen legszebb, legünnepélyesebb órájában, melyen meghatva az imént elhangzott szívhöz szóló, fenkölt szellemű beszéd által, alig találom szavakat, melyekkel a szívem és lelkem melyből előtörténet érzelmeket méltóan kifejezni tudnám. A mely és hálás köszönet érzelmek ezek, azon kiváltképpen megtisztelő bizalomért, melylyel engem, egyházunknak egyik szerény munkását elhalmazni s egyházmegyei felügyelői székébe emelni méltóztattak; de a hálás köszönet érzelmek azért is, mert tért és alkalmat nyújtottak nekem arra, hogy mint hitű és buzgó protestáns, leróghassam egyházam iránti tartozó kötelességeimet, szeretet egyházamnak szentelhessem odaadó munkásságomat, ott és azon a helyen, a hová engem állítani méltóztattak. Megvallom, mely megilletődéssel s bizonyos aggodalommal foglalom el e helyet, melyet előttem nemcsak hazánk történetének oly kiváló alakjai, de különösen a mi ág. hitv. evang. egyházunknak oly kitűnősei és kimagasló támaszai és oszlopai töltöttek be s önkénytelenül felmerül lelkemben a kérdés: vajon különösen közvetlen nagyérdemű elődöm fényes tehetségei, ernyedetlen munkássága és igazi protestáns hitbuzgósággal telt működése után, méltóan fogom-e betölteni helyét? de legyőztem kételyeimet, csillapítottam aggályaimat és bátorságot érzek magamban, mert egyházam iránti odaadó szeretetemből merítek lelkesülést, mert őseink és dicső elődeink példája önt belém erőt és világító faklyaként mutatja ki azon utat, a melyen haladnom kell s a melytől eltérnem nem szabad és mert hiszem és remélem, sőt meg vagyok győződve, hogy egyházmegyeink minden há tagjának támogatására, szíves jó indulatára, bölcs tanácsaira számíthatok azon munkásságomban és működéseimben, melynek egyedül célja szeretett egyházmegyeink érdekének megőrzése, tekintélyének emelése, belső ügyeinek pontos és lelkiismeretes vezetése.

Hála dicső őseinknek, kik nem kíméltek sem fáradságot, sem munkásságot, de sőt vagyonukat, eltöket áldozták a hosszú harcokban és küzdelmekben, ma már a mi ág. hitv. evang. egyházunk consolidáltan szilárd alapokon áll, jogaink törvények által biztosítottak, onkormányzatunk respektálva van.

Nekünk a mi dicső elődeink nagy örökséget feltekenyen kell megöriznünk, apolunk és fejlesztünk, a szilárd alapokon nyugvó épületet s egyházunk iránti odaadó szeretettel, igazi protestáns hitűség és buzgalommal munkálkodnunk annak felvirágoztatásán, hogy en ily eretelenben há munkása ohajtok lenni szeretett egyházunknak, erre csak az imént tettem le szent fogadalmamat, ismetlem és teszem ezt le újból, szívem és lelkem egész erejével a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés színe előtt.

Nagytiszteletű esperességi közgyűlés! Csak az ügyek teljes és alapos ismerete képesít bennünket arra és nyújt biztositékot az iránt, hogy az ügyeket jól intézhessük és helyesen itélhessünk, ezemmel tehát, hogy egyházmegyeink minden egyes egyházközösségének belső szervezetét és ügyeit alaposan megismerhessem, a mennyire csak időm és elfoglaltságom engedik, lehetőleg rövid idő alatt személyesen felkeresni, hogy így a helyszínen szerzett tapasztalataimat javukra fordíthassam, hogy kívánalmait, céljait és érdekeit sikeresen előmozdíthassam, netalán sértelem orvosolhassam, e tekintetben bizalommal fordulok úgy a mélyen tisztelt lelkeszi kar minden tagjához, mint tisztelt világi egyházfelügyelő társaimhoz, kérve szíves támogatásukat, felvilágosításukat és szíves jó indulatukat ebbeli működésem sikeres keresztülvitele érdekében.

A nemzetek kulturális fejlődésének alapja a népevelés. Kiváló gondoskodásom tárgyát képezendik s különös figyelemmel fogom kísérni egyházmegyeink iskoláinak s derék tanítóinak ügyét és helyzetét; tagadhatatlan tény, hogy e téren öröndetes haladás tapasztalható, hogy a legutóbbi évek alatt, a fokozott szorgalom és munkásság sok évek mulasztásait igyekezett pótolni és itt örömmel és büszke önértékel jellezhetem, hogy éppen ág. hitv. evangélikus felekezettünk derék tanító kara felismerve magasztos hivatását, odaadó buzgalommal nemcsak felkészültséggel törekedett kötelességeiknek, nagy feladatuknak híven megfelelni, de sok, igen sok még e téren a tenni való, teljes ügybuzgalommal és soha nem lankadó munkássággal kell iskoláink fejlesztésén s derék tanítóink helyzetének javításán munkálkodnunk, szigorúan öröködni fogok, hogy tanítóink kötelességeiket híven teljesítsék és nemcsak feladatuknak megfeleljenek, hogy tanításuk igazi hall-erkölcsei alapon nyugodjék s mint jó és hű hazafiak mindenütt és szüntelenül tanítsák és terjeszték a hazafias irányt és szellemet s teljes odaadással és hűséggel mozdítsák elő a magyarosodás szent ügyét.

Evek hosszú során keresztül bizonyos előszeretettel működtem jótékony intézmények egyes bizottságaival, örömmel tapasztaltam, hogy úgy papi, mint tanítói övezeg-árva gyámoldánk, valamint többi jótékony nemcsak alapítványaink ügye a legjobb kezekbe van letéve is megnyugvást ad azon tudat, hogy igazi ügyszereket és önfeláldozó munkássággal ezen legemesebb ténykedésre hivatott jótékony intézményeinket is emelni és fejleszteni fogja, hogy mind nagyobb és nagyobb mérvvel felelhessem meg nemcsak hivatásának és feladatának, melynek magasztos célja az övezegiek és árva testvérei szeretettel való gyámoltatása, segélyezése, terheiknek, hogy ne mondjam gyakran a nyomornak enyhítése.

Ünnepélyesen fogadom, hogy egyházmegyeink vezetésében és tanácskozásiainkban soha sem rokon-, sem ellenszenv által magam befolyásoltatni vagy vezéreltetni nem engedem, az ügyek tisztán tárgyilagossággal megvizsgálásából és megbírálatásából szerzett nézetem és meggyőződésemet színtén törvényeink és egyházi szabályaink fogának irányadóul szolgálni: igazságszolgáltatásunk és itélkezéseinkben ügykezni fogok a gyakran tulzszerű merev igazságot az annyira jóleső méltányossággal párosultán gyakorolni, szívem egész melegével istápolni fogom a felekezeti közötti jó viszony és békés egyetértés fenntartását.

Alig egy éve, nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés, hogy egyházmegyeink a bányai kerületből, a melynek kebelében oly hosszú ideig és oly sikeresen működött, hazánk és egyházunk nagy érdekeinek előmozdításán, a dunáninneni kerülethez csatoltatott. Nem tagadom, fájdalmasan esett az elválás a szerető anya kebeléről, fájdalmasan esett az elszakadás szerető testvéreinktől, de enyhíté fájdalunkat

azon szeretetteljes fogadtatás, melylyel új anyánk a dunáninneni kerület, bennünket kebelére vont, enyhíté fájdalunkat azon tudat, hogy régi testvéreinket nem veszítettük el s új szerető testvérekké erősítettük testvéri láncunkat, de enyhíté különösen azon körülmény, hogy egy szent és magasztos cél, az igaz magyar hazafias szellem és irány megszilárdítására fordíthatjuk legjobb erőinket és szentelhetjük buzgó törekvéseinket, hiszem és reménylem, hogy egyházmegyeink, az ő hagyományos hitűsége és buzgalomával, tevékeny munkásságával, igazi vallásos és magyar hazafias irány és szellemével ki fogja érdemelni új testvéreink szeretetét, bizalmát és tisztelőt és kivivandja a dunáninneni kerületben is azon méltó helyet, mely bennünket, mint a magyarországi ág. hitv. evangélikus egyházmegyeik egyik legnagyobbikát, méltán és joggal megillet.

Nagytiszteletű esperességi közgyűlés! A mai nap, az 1895. évi október hó 1-6 napja, nevezetesen betűkkel lesz beírva, úgy hazánk, mint egyházunk történetébe, a mai nappal lépnek életbe az immár szentesített liberális egyházpolitikai törvények, — a házasságkötés és anyakönyvek vezetése immár az egyházjog és hatásköréből, melybe eddig kizárólag tartoztak, kivonattán, az állam jog- és hatáskörébe tételek át, állami funkciót képeznek, az állam felügyelete alatt állanak. Maga a mi egyházunk nagy megalapítója a liberális, igazi szabadelvű eszmékre alapította és építette az ő egyházát, nyíltan és teljes őszinteséggel ki kell jelentenem, hogy tekintve az immár tarthatatlanná vált állapotokat és az egyes felekezetek közötti mindinkább élesebb és élesebb váló surlódásokat megszüntetni óhajtván, őszinte örömmel üdvözöltem e liberális javaslatokat s úgy is mint a magyar törvényhozás egyik szerény tagja, szemben a reakcionárius áramlat törekvésével, teljes odaadással és buzgalommal működtem a liberális eszmék győzelmét elősegíteni s e javaslatokat törvénynyé emelni. Nem tagadom, voltak és vannak még ma is e törvénynyel szemben aggályaim, melyeknek fejtegetésébe bocsátkoznom it és e mai napon azonban sem időszórúdek, sem az immár szentesített törvénynyel szemben helyesnek sem tartanak és csak egész általánosságban jegyzem meg, hogy le kellett küzdenünk aggályainkat és áldozatul hozni azokat egy magasabb és különösen magyar állami és hazafias érdek szempontjából, le kellett küzdenünk a liberálisizmus nagy és dicső elvének, győzelemre jutatása céljából és különösen azért, mert erős meggyőződéseim, hogy e törvények életbe lépése után, majdan a netalán mutatkozó hiányok pótlására és esetleges sérélmek orvoslására, a magyar törvényhozás bölcsessége, a szerzett tapasztalatok alapján fog alkalmat és módot találni; én hiszem, hogy egyházmegyeink kitűnő, hazafias lelkeszi kara, a szabadelvű eszmék szolgálatában nem fog e törvények sikeres keresztülvitelének útjába akadályokat gördíteni, sőt inkább igaz hazafias szelleme és irányánál fogva azt meg fogja könnyíteni.

Határozottan ígértem és ünnepélyesen fogadom, hogy egyházunk kormányzatának és alkotmányának hű őre leszek, autonómikus jogainkat híven megvédelmezem, azt soha és semmi körülmények között sem megszorítani, sem megsehorbitani nem engedem, sőt inkább teljes igyekezettel, lankadatlan buzgósággal oda fogok törekedni, hogy az minél inkább teljesedve, mind szélesebb és szélesebb alapokra fektetessék, minden ízében megerősödjék és megizmosodjék.

Őszinte örömmel konstatalhatom, hogy egyházmegyei ügyeink vezetéséből és tanácskozásiainkból a politika mindig ki volt zárva; soha pártszenvvel, lett legyen az a profán életben a legélesebb, lettek legyen a nézetek az elvi meggyőződés a lehető legellentétebbek és legelterőbb, nem habóritotta egyházunk békés fejlődésére irányított törekvéseinket, munkálkodásainkat, én hiszem és reménylem és kérve kérem egyházmegyeink minden tagját, tartsuk meg ezentúlra is egyházunk köziája érdekében ezen követendő üdvös gyakorlatot. De igenis, nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés, egy politikát még is szakadatlanul apolunk, követünk, hirdetünk kell, ápolva és hirdetve a pártok kunyhójában, a gazdagnak palotájában, a szerető családapának, zsenge gyermekei körében, házi tűzhelyénél, a lelkésznek temp-

lomában, a tanítónak az iskolában a lángoló szeretet, hűséget és odaadást szeretett magyarázati és annak edes nyelve iránt is, hirdetőnk és terjesztőnk kell mindég és mindenből, az igaz magyar hazafias irányt és szellemet és teljes buzgósággal előmozdítani a magyarsodás szent ügyét.

Most pedig hozzad fordulok, nagytiszteletű főesperes ur, melyen tisztelt elnöktársam és barátom és kérve kérek, ki szegye ifjú korom óta, elárasztottál szíves jó indulataiddal és nagybecsűlt barátságoddal, tartsd meg azokat esztől is számomra, legy vezérem és bölcs tanácsadóm új pályámon, közöld velem bölcs tapasztalataidat, ajándékozz meg bizalmaddal s én viszont ígérem és fogadom, hogy szereteteddel szeretettel, bizalmadat bizalommal viszonozandom, bölcs tanácsaidat megfogadom, hogy hű munkatársad leszek az Urnak azon nagy munkájában, melyet fokozottan és egysejt erővel kell kifejtőnk, drága hazánk és szeretett egyházunk érdekében és javára.

Mely tisztelettel ajánlom magam a nagytiszteletű egyházmegye szíves jóindulatába és kegyes barátságába.

E beszéd számtalan helye meg lón éljenze. Üdvözlé őt a jelenlevő püspök is, valamint az egyházközség felügyelője Laszkáry Gyula is.

Ekkor tért az érdemű főesperes maga személyes ügyére. Felolvastatta a szavazatbontó bizottsághoz küldött lemondását s kinyilatkoztatta, hogy ebbeli elhatározásával változatlanul megmarad. Látni s ballani kellett azt a riadó marasztalást, a mely e szavak kíséretével lón! Mikor egyesek is a közönség nevében elhatározása megváltoztatásán hasztalanul bírálták, a püspök állott fel a érvekké, kérelmekkel valósgos lelki ostromot fejtve ki, sikerült végre hivatala tovább folytatására bírni. Lett erre nagy éljenze, olyan, hogy bárki is megirigyelhette.

Ez után indítvány tételét, hogy mivel az al-
esperes és másodfelügyelő választására a zsinati törvények egyházközségét való szavazásról említést nem tesznek, választásának azok mindjárt most e gyűlés által. A püspöknek felvilágosító szavai folytán az egyházközség való szavazás rendeltetett el s a választás további intézése a szavazatbontó bizottságra bízott. Ezzel a zold asztal körüli gyűlés a városi új szálló nagytérében a fehér asztalok melletti letelepedés váltotta fel.

Az új felügyelő 120 terítékű fényes ebéddel vendégelte meg az esperességgé egyházi és világi férfait, akik tiszteletre megjelentek.

Az ebédet hangulatteljes tette az ott elmondott remek toasztok, melynek sorát Beniczky Árpád nyitotta meg, elvetvén ő Felségét a királyt, ő Felségét a királyasszonyt, s az uralkodóház tagjait. Simonidesz egyházi főjegyző Beniczky Árpád, Svehla János ikereleinköket, Búsbak Ádám Baltik Frigyes püspököt, Hrk János Laszkáry Gyulát, Illyés Lajos ref. lelkes az ág. hitv. egyházi és világi vezetőket, Wladár Miksa a református egyházat, Biskup Béla a róm. kath. egyházat s ennek képviseletében Török Zoltánt, (Valichora János loconci esp. plebános nem vett részt az ebéden) Zelenka Gyula az izr. egyházat s annak képviselőjét Spira Salamont, Laszkáry Gyula Losonez város polgármesterét Török Zoltánt, Horváth Danó Simonidesz János egyházmegyei főjegyzőt, Török Zoltánt, Spira Salamon főrabbi, Farkas Károly, Sreter Alfréd, Kovács Ferenc, Wladár Viktor, Szekes Sámuel mindannyian Beniczkyt lelkesen felköszöntötték, Zelenka János pedig Pekár Lajos és Bartholomaidesz Gyula kiérdemült esperesekről emlékezett meg. A Klamarik Danó vendégletét fennem díszes díszében este 5 óra felé ért véget.

Szécsény, szept. 30.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjának ez év szeptember 29-iki, tehát a legutóbb megjelent számának „Hírek és külön-
felék” című rovatában ily írás alatt: „Fényes elégtétel Szécsény város biránjának” elmondatik azon körülmény, hogy a közötttem s Ruzinkó Antal város birája között egy évig folyt bűnfel-
nyit ügyben kelt harmadiku felmentő határozat „mint a legkritikább események közé tartozó” a képviselő testületnek 17-én tartott ülésében fel-
olvasatott s a képviselő testület Ruzinkó Antal városi birónak jegyzőkönyvi közönetet szavazott meg.

Becsés lapjának „újdondása” vagy talán ma-
gyarozabban „hirt mondója” nem mondott egészen igazat, mert ez alkalommal a kuria ítéletének fel-

olvasása után Ruzinkó Antal város biránjának csakis dr. Pulszky Ágoston ur nyilatkoztatta elis-
merését; én pedig, ki szintén jelen voltam az ülésben, nyugodt lélekkel vártam, hogy az egy más uton természetes törvény szerint, a képviselő testület valamelyik jelenlevő tagja most már a képv. testület tagjai sorából az én nevem ki-
törését fogja nyomban indítványozni, ez azonban nem történt meg, pedig aligha nem ez lett volna „a legkritikább események közé tartozandó!” A kuria mint legfőbb bíróság felmentő határozatát annak nevezni talán azért sem lehetne, mert in-
dokolási conclusiója szószerint így hangzik:

„Ily körülmények között vádolt eljárásában a gonosz szándék felismerhető nem lévén, cselek-
ménye büntvádi beszámítás alá nem vonható.”

A „fényes elégtétel” elmondást e tisztelt lap
hírvolatában oly egyének is olvashatták, kik en-
gemet nem ismernek és azok joggal föl is tehe-
lik rólam, hogy ily „legkritikább eseményben” en-
gemet valamelyes nyers hasznolvágy — minden
bizonyítal pedig Szécsény város megkötöttsé-
zevérelt.

Azok fölvilágosítására láttam szükségét annak,
hogy a legfőbb bíróságnak 3395/895. bfi. számú
íteletéből a fentebb irt szó szerinti konkluziót
közöljem, s mert a „Nógrádi Lapok és Honti
Híradó” hasábjain mindig a tudomány és közjó
érdekében jelent meg szerény dolgozatom, egyéni
érdekből vagy mások önértékének, erkölcsi érzel-
tének s jellemének sértésére azonban tollat nem
fogtam kezembe soha, szót nem hangoztattam
sehol: föltétlenül binnem kell, hogy tekintetes
Szerkesztő ur e soraimat becses lapjának legkö-
zelebb megjelenő számában a lap szellemi mu-
katársát megillető helyen közölni fogja.

Fogadja kiváló tisztelettem nyilvánítását, a mi-
dön vagyok

készésgese
Pintér Sándor.*

Az első három nap.

Október elsején országsszerte életbe lép-
vén az ugynevezett egyházközségi törvények,
mélto kíváncsisággal várhattuk, miként fog
Balassa-Gyarmaton, e 8000 lelket számláló
nagyközségben, az új születés, házasság és ha-
lotti esetek bejelentése és anyakönyvvezetése
nyilvánulni.

A városházban, hol a balassa-gyarmati kerü-
let anyakönyvvezetőjének hivatala az emeleti
tanácsteremben lett, mint ez időszertint legal-
kalmassabb helyiségben, berendezve, reggel már
a hivatalos 9 óra előtt élénk mozgalom volt
észlelhető; a kinevezett anyakönyvvezető és
helyettes anyakönyvvezető: Reményi Károly
és ifj. Hummer Ferenc szorgoskodtak, hogy
az elsőkül jövő bejelentőket, a korszakos nap-
nak megfelelő ünnepélyességgel fogadják. A
bíró, mint anyakönyvvezető, ámbár házassági
funkció bejelentése nem volt, atillajára felvevő
az ország ezimerevél díszített nemzeti színtű,
széles selyem vállszalagot is.

A tanácsterem, mely két év előtt eléggé dí-
szes állapotba lón bozva, valóban alkalmas is
az új törvények értelmében való funkcionálásra,
mert ha nem is fényűzéssel, de tisztességesen
van berendezve, hol 30—40 egyén kényelmesen
elfér.

A terem külső ajtajának balszárnyán, az
ország aranyos czimere alatt, világos betűkkel
olvasható: Magy. kir. anyakönyvvezető. Hiva-
talos órák: délelőtt 9 óratól, déli 12 óráig.

S a kath. templom toronyóráján alig verte el
a kilenczet, midőn elsőül belépett **Dobreczeni
Márton** polgári iskolai tanító s bejelentette
és anyakönyvvezető szeptember hó 20-án szü-
letett, de a törvény életbe léptéig az evange-
likus-református hitfeleket anyakönyvébe még
be nem iktathatott, Kálmán nevű újszülött fiát.

Másodikul jött **Szécsény Albert** földbir-
tokos, ugyancsak fiú-szülöttjét: Lajost, ki sze-
ptember 28-án született, anyakönyvvezetőjén.

Az igen körülményes bejegyzést, összes mel-
léknálval még el sem végeztek anyakönyv-
vezetőink, midőn ismét feltűrt az ajtó s im-
már házasság-kötés czéljából jelent meg dr.
Révész Dezső, balassa-gyarmati lakos, ügyvéd,
ki, — mint lapunk korábbi számában már kö-
zöltük is, — eljegyezte özv. **Kohn Ármund**,

*) Készéggel közöljük Pintér Sándor ügyvéd ur sorait,
de megjegyezzük, hogy a Kuria ítélete és indokolása
mutatja, hogy Ruzinkó Antal községi bíró ur valóban
nem követett el büntetendő cselekményt. Szerk.

szül. Klein Julia házibirtokosnő. Kérte tehát
a kihirdetési eljárás foganatba vételét.

Az özevgy törvénykiváta okmányai teljesen
rendben találattak; mivel azonban a véglegény
keresztelési bizonyítványa nem volt kéznél, őt
annak beadására utasította az anyakönyvve-
zető, ki egyszersmind jegyzőkönyvet vett fel a
jelentkezésről.

E három aktus, a nyomban kitöltött statis-
tikai űrlapok s a hiteles másolatok és indika-
lással együtt, teljes másfél órai munkát vett
igénybe, bár az anyakönyvvezetők nem ha-
boztak s feladatukat szabatosan végezték, miért
is a hallgatóság, köztük Sztranyavszky Géza
kir. közjegyző, dr. Bogdán Mihály ny. ezred-
orvos, Feledi Henrik bankigazgató s még töb-
ben gratuláltak nekik.

Október 2-án házassági hirdetést is fogna-
tosítottak, a szélyi anyakönyvvezető megkere-
sése folytán és így a kapu alatt, — nyílt he-
lyen kifüggesztett: „Házassulók hirdetési szek-
rénye” már szintén nem üres.

Ugyancsak október 2-án, a városi előjáró-
ság jelentett be halálesetet, mely az itteni kör-
házban fordult elő, hol ugyanis előtte való
nap, d.-u. 7 órakor, bizonyos Ubrankovics Já-
nos, kékkői születésű és illetőségű, 38 éves
nőtlen ember, lött-seb következtében elhalt.
A bejegyzés hiteles másolatát az anyakönyv-
vezető, nyilvántartás czéljából, megküldé a
kékkői róm. kath. lelkesi hivatalnak.

Október 3-án is volt születés s halálozási
bejelentés. Kovács János kocsinak született
előtte való napon törvényes fia, Gyula utóne-
vet kapott s a tanúsítvánnyal saját hitfeleke-
zete papjához utalta őt Hummer Ferenc, h.
anyakönyvvezető. A jóra való fiatal munkás-
ember igen örült, hogy — mint mondá —
„polgári fia” van. — Elhalt október 2-án s kö-
vetkező napon nagybátyja által szabályszerűen
bejelentetett Hrubez János, ág. evang. vallású,
35 éves nős ember. Hivatalzás után más
bejelentésekkel is jöttek.

Ime, a három első nap az új rend szerint.
Figyelemmel fogjuk azt kísélni és az érdeke-
sebb jelenségekről e lapok útján adunk, nem
kiváncsiság gerjesztése, de okulás végett tudó-
sítást.

Születések és halálozások bejelentése október 1-je után.

A polgári házasságra és állami anyakönyv-
vezetésre vonatkozó törvények október 1-sején
történő életbelépésére vonatkozólag egymás-
után bocsatattak a különböző miniszteri ren-
deletek, melyek azt célozzák, hogy az új tör-
vények és az azok által előidézett változások
lehetőleg minden nagyobb zökkenés nélkül men-
jenek át a közéletbe.

Ezek egyike, hogy a születések és halálozá-
sok bejelentésére vonatkozó kötelességéről min-
denki idejekorán tudomást vegyen, elrendeli,
hogy az egyidejűleg kibocsátott hirdetmény
az összes községekben a község házán, továbbá
az állami anyakönyvvezetők helyiségeiben ki-
függesszessék és ezen kívül az október 1-sejét
megelőző öt vasárnapon előszóval is kihirdet-
tessék és megmagyaráztassék.

A hirdetmény, melyet olvasóink figyelmebe
ajánlunk, a következő:

„A születéseket és haláleseteket folyó évi
október hó 1-től kezdve az állami anyakönyv-
vezetőnél kell bejelenteni.

Minden születés és haláleset azon állami
anyakönyvvezetőnél jelentendő be, kinek kerü-
letében előfordult. Vasuton, hajón történt szü-
letés és halálozás a kiszállítás, illetőleg a kiszál-
lítás helyén illetékes anyakönyvvezetőnél jelen-
tendő be.

Minden születés legkésőbb a születéstől szá-
mitott egy hét alatt jelentendő be. Halva szü-
löttek vagy szülésközben elhaltak legkésőbb a
születést, illetőleg elhalálozást követő legköze-
lebbi hétköznapon jelentendők be.

Minden haláleset legkésőbb a legközelebbi
hétköznapon jelentendő be.

A születés bejelentésére fokozatosan az alábbi
sorrend szerint kötelesek:

a) a törvényes atya; b) a szülésnél közremű-
ködött bába, c) a szülésnél segédkezett orvos;
d) mindazok, a kik a szülésnél jelen voltak;
e) a kinek lakásában a születés történt. Ezenek
kívül a bejelentésre kötelezett; f) az anya, mi-
helyt erre már képes.

A haláleset bejelentésére fokozatosan kötelesek: 1. a családfe, 2. a családtagok, 3. a kinek lakásában a haláleset történt, 4. a háztulajdonos, ha a házban lakik.

A bejelentés a halálhírtől kiadott halottvizsgálati bizonyítvány felmutatandó.

Ugy a születés, mint a haláleset bejelentésére a sorrendben utóbb nevezettek csak akkor kötelesek, ha megelőző kötelezett vagy nincs, vagy pedig a bejelentés megtételében akadályozva van. A bejelentés szóbeli és a bejelentésre kötelezett vagy annak megbízásából más oly egyén által teljesítendő, ki a születésről, illetőleg halálesetről közvetlen tudomással bír.

Szülészakban, kórházakban, letartóztatási intézetekben, dologházakban, lakanyákban vagy egyéb polgári vagy katonai közintézetekben történt születések, illetőleg halálesetek bejelentése az intézet előjárásának kizárólagos kötelességét képezi.

Az állami anyakönyvvezetőnél azokat a születéseket és haláleseteket is be kell jelenteni, melyek f. évi október hó 1. napja előtt történtek ugyan, azonban október hó 1-ig a felekezeti anyakönyvbe be nem jegyeztettek.

A ki újszülött gyermeket talál, köteles erről lehetőleg azonnal, de legkésőbb a következő napon a községi előjárásnál jelentést tenni.

A bejelentésre kötelezett, ki a bejelentést a megszabott határidőben nem teljesíti, vagy a ki tudva valótlan bejelentést tesz, a mennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Hontvármegye anyakönyvvezetői.

Baumerth Ottó Korpona, Herczeg Vincze Ipolyás, Paksi Péter Palást, Thuránszky Béla Tompa, Bérczy Kálmán Teszér, Králik Andor Kemencze, Bankó János Apát-Maróth, Tóth János Gyógy, Pápay Géza Deménd, Maszarovits György Visk, Piszkup Tamás Hidvég, Bory-Tivadar Szokolya, Hollody Nándor Nagy-Maros, Bruckmayer Márton Mária-Nosztira, Székely Zsigmond Garamkövesd, Reismayer Gyula Szalka, Eggenhofer Ferencz Vámos-Mikola, Badinszky Pál Ipoly-Szakálos, Mészáros Kálmán Ipolypászto, Csiffary István Tergenye, Fuchs-Endre Garam-Kis-Salló, Sántha Kamil Kis-Gyarmat, Frecska Soma Közép-Paloja, Bartók Iván Csáb, Tornyos József Bátorfalu, Popellár Bertalan Kókeszi, Csajkovszky János Terbegecz, Lantos Gyula Nagy-Csalomia, Mátyus János Alsó-Ipoly-Nyék, Clementis Kálmán Ipolyszécsénke, Czizlan Gyula Bakabánya, Kiszely János Bát, Binder Lajos Dalmád, Konkoly István Alsó-Almás, Horváth István Felsőgyvernek, Longauer Mihály Hegybánya, Burcz Márton Varsány, Goldberger Miklós Szent-Antal, Schiller János Berencsfalu, Laczkó Géza Nemeti, Dianovszky János Ledény, Tordí János Bozók, Soskó Kálmán Csábrág Varbók, Csellag Lajos Litva, Pokoray Pál Szénavár, Meskó Lajos Szuhány.

Hírek és különfélek.

Ő Felsége királyunk névnapját október 4-én ez évben is országzerzte hűséggel megülte a magyar nemzet. A vármegye székhelyén a polgári és katonai tisztséggel élén a római katolikus templomban jelentek meg a hű alattvalók, hogy imát rebegjenek az ég urához a jó és nagy király hosszú életéért.

Nógrád-Vadkerten ő Felsége névnapja. Minden szegényi községben okt. 4-én iparkodtak az előjárók részt venni az isteni tiszteletben, hogy egy rövid fohászt küldjenek az ég Urához, bűn áldásért apostoli királyunkra. Vadkerten e szép szokás már két éve nem divik, mert sem jegyző, sem bíró, sem m. kir. postás, sem pedig esküdt ember nem jelenik meg ezen nagy napon az apostoli Felségért mondott nagy misén, mintha ez kötelességük sem volna. Szép dolog, hogy híreért sem látni egy hivatalban levőt is a templomban; minden hivatalnok távollétével tündöklék e magasztos napon, s így rójjá le kötelességét Felségese ura iránt! (P.)

Gróf Degenfeld Lajos balesete. Szirákai külön tudósítók értesítése szerint szeretett volt főispánunkat Degenfeld Lajos grófot mult péné-

teken csaknem végzetes baleset érte. Alig tért ugyanis haza Balassa-Gyarmatról, a 26-án itt személyesen vezetett vármegyei közgyűlésről a bucsuró főispán Szirákot tartott állandó lakására, midőn másnap t. i. szeptember 27-én déltűn munkaszünetre, tevékenysége a mondott városkában telepített takarékpénztár üléseinek vezetésére készítette őt. Jelen volt az ülésen Laszkár Gyula is, mint a balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatója tagja. Ülés után vidám hangulatban szállott a két úr az elnöklő gróf négyes fogatú oda rendelt kocsijára, hogy elhajtasson a város tulsó végén fekvő grófi kastélyba. Alig haladtak azonban 50 lépésre a takarékpénztári hivataltól, midőn bérések ostrompattogása megriaszította a gróf hintájába fogott négy csikót, úgyhogy azok elragadni kezdtek s a kocsiacnak nem volt ereje megfékezni őket. E veszélyes helyzetben Laszkár felugrott és segített a lovak megfékezésében; a gróf pedig — bízva önmagában, a kocsiból ugrott ki, de ezúttal oly szerencsétlenül, hogy bezurta fejét, s ájultan fekvőve maradt a földön, mígsem a megfékezett lovakkal visszatértek az ominózus helyre, s a legközelebbi boltha vitték az arcán megsérült grófot. A gróf család értesülvén a balesetről, sietve-sietett Wiener boltjába s két orvossal együtt ott adták meg a grófnak az első gyógyító-segélyt. A baj szerencsére nem járt komolyabb következményekkel, s pár nap múlva szeretett volt főispánunk, bekötözgetett fejével ugyan, de már járt-kelt kastélyában. Általános volt a részvétel a baleset után Szirák lakossága közt, de számos távoli helyről is a legrokonszenvesebben kérdezősködtek levél- és táviratokban, a gróf úr hogy mintléte felől és gratuláltak a nagyobb bajtól való szerencsés megmeneküléséhez.

Rudnay Béla Szirák. Rudnay Béla, Nógrádmegye felügyelőségében megbízott honti főispán ma reggel városunkba jött és gr. Degenfeld Lajos, volt főispán úrhoz szállt. Itt fogadta a helybeli főszolgabírói és járásbírói hivatal tisztviselőinek, valamint a városi előjáróság és az állami anyakönyvvezető tisztjelését. Innen a főispán még ma este a fővárosba utazott.

Kozma Sándor kir. főügyész a mult hét folyamán teljes öt napot töltött Balassa-Gyarmaton, beható vizsgálattal tárgyává tévén az ügyesség s ezzel kapcsolatban a kir. törvényszéki és kerületi fogház ügyeit. Öméltósága a tapasztaltakkal teljesen megelégedve távozott városunkból október 2-án Ipolyságra.

A főispánválasztás és a nógrádvármegyei szabadelvű-párt gyűléséről lapunk első cikkeire hívjuk fel olvasóink szíves figyelmét.

Tornyos György pénzügyigazgatósági helyettesét, ki a nyolczvanas évek elején, mint kir. adófelügyelő, Balassa-Gyarmaton igen népszerű alak volt, a király szeptember 28-án pénzügyi tanácsossá és rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóvá kinevezte. Gratulálunk!

Hymen. Vajda Pál, gömöri földbirtokos eljegyezte Török Hermin kisasszonyt, Török Zoltán losonczyi polgármesterünk nagymiveltű bájossal.

Esküvő. Jeszenszky János, szirákai kereskedő, mult hó 28-án vezette oltárhoz Schleicher Juliska kisasszonyt Stubnya-fürdőn.

Adomány. Streisinger Albert földbirtokos, újszülött fiának, polgári anyakönyvvezetése alkalmából, a városi szegények közt leendő kiadás végett 5 forintot adott át az anyakönyvvezetőnek. Hasonló ökből és ezéln, Alt Adolf is letett 1 forintot a bíró kezéhez.

Végzetes eset. Kottasz János, gróf Degenfeld Lajos úr arató gazdája néhány nap előtt cséplés közben oly szerencsétlenül esett le a cséplőgépről, hogy egy heti kórlódás után az élete delén lévő munkás férj mult hó 28-án meghalt. Özvegyén kívül négy árva hagyott maga után.

A községek új beosztásának fogantatása. Azokat a változtatásokat, melyeket az anyakönyvi kerületek helyes kikerekítése végett a balassa-gyarmati járás egyes körjegyzőségeiben a vármegye határozata szerint a minster jóváhagyott, szeptember 23. és következő napjain hajtott végre ifj. *Fáy Albert* jár. szolgabíró. Így az alsó-esztergályi körből Nagy-Lamot és Száraz-Brezót, — minekutána a pénztári vizsgálat is megejtetett, — átadta a gácsi járás szintén jelen volt főszolgabírájának, a szennai körjegyzőséghez; a varbói körből Zobor községet átadta a busznai körbe, Szécsényi főszolgabírájának. A kékői körből nagyközséghez alakított Lest község iratait szétválasztván, átadta

az ujonan választott jegyzőnek Szurdusz Ferencz-nek; Kapor Jánost pedig a kékői körjegyzői állásba visszahelyezte. Hugyag, Tráza egyrésztől s Marczal, Csitár és Illy másrésztől most szintén új alakulásban képeznek külön körjegyzőségeket, ezekbe tehát szintén bevezette, az elsőbe az ujonan választott körjegyzőt Zimányi Istvánt s az utóbbiba Pass Gyula korábbi körjegyzőt, hogy október 1-jétől szabályszerűleg működhesse.

Figyelmeztetjük olvasóinkat lapunk más helyén közölt azon legfőbb tudnivalókra, miket az október 1-je óta életbelépett új törvények folytán a *születési és halálesetek* alkalmából *mindenkinek*, káros következmények elkerülése végett, megjegyezni hasznos és szükséges.

Balassagyarmat képviselőtestülete mai napon d. e. 10 és fél órák rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyait a főispánválasztás bejelentése s az aszód — b. gyarmat — losonczy vasutal financiairozó r. társaság meghívója, a budapestre egybehívott alakuló közgyűlés fogja képezni.

A hetek óta várva várt első elvégre csüörtörtön szép csendesen beköszöntött s naplementéig vizsgáltta gazdaközönségünket, sőt mindnyájunkat.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a budalehotai leégett házak számát tollhibából 20-ra tettük. Ezt oda igazítjuk ki, hogy nem 20, hanem 80 volt a leégett épületek száma, a melléképületek pedig 36, s így összesen 116.

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága Rudnay Béla főispán elnöke alatt közgyűlést tartott. Miután a törvényhatósági bizottság megemlékezett László főherceg haláláról, a főispán jelentette, hogy a kormánytól felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy a megyék rendezésekor Hontmegye felosztása nem fog szóba kerülni; továbbá, hogy a közel jövőben pénzügyigazgatóságot létesít a megye területén. Majd a korponai főszolgabírói állást töltötték be, báró Nyáry Alfonz III-ik aljegyzőt választván meg; helyébe Somogyi Géza közigazgatási gyakornokot választották. Az általános tisztújítás megtartását a közgyűlés 1895. évi december hó 15-ére tűzte ki.

A népfelkelők időszaki jelentkezése. Lapunk utján is figyelmeztetni kívánjuk az összes népfelkelőket a következőkre: Az 1893. évi XXXVII. t. cz. alapján, mindazon katonailag kiképzett, népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfelkelési (rózsaszínű) njánlati lappal el vannak látva, 1895. évi október 26-dik napján B-Gyarmaton, az ottani község házában személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előjárásnál ingyen „Jelentkező-lap” kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi előjáróság és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást. A személyes jelentkezéshez, az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilépti bizonyítvány, njánlati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Az itt tartózkodó, de a bírodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők, hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 frtjig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfélelő szabadságvesztéssel büntetettetik.

Ungváry László cselegdi hírneves 121 holdas gyümölcsfa-iskolájának név. és Árjegyzéke megjelent, mely legszégyenesebb szövege a continens elsőrendű gyümölcsfa-iskola Árjegyzéke közt nem tudhatni a legelső helyet foglalja el. A mi 4° alakban 80 oldalra terjed s a benne lévő százezer, nyilatkozatok, de legfőként a kimerítő fellelások valóságos gyümölcsészeti lexiconná teszik azt. A milben kitüntetett igen nagy készlet s méradékolt árak reményt nyújtanak, hogy a világ legelőbb helyre sorozható gyümölcsfa-iskolával egy színvonalra álló eme hírneves hazai cég elérte azt, amit az állam el nem ért, vagyis a külföldről történt csemetebekészítések a tapasztalt kitűnő minőség és olcsó árak mellett nemcsak véget vet, hanem — amiről eddig is örömmel győződünk meg — már külföldre is teljes megelegetés mellett tömegesen szállít gyümölcsfa-csemetéit. Ungváry László tenni Árjegyzékét kívánalomra bárkinek is megküldi.

Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti Állami Ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-u. 8. sz.) ebben az évben is november 3-án nyílik meg. A tanfolyam négy till $\frac{1}{4}$ évre terjed s évenként november

3-ától március végéig tart Tanulókai felvételtnek a 15. életrét beállított, irai, olvasó és számlálni tudó közműveltségű és egészséges, tanácsok és gyakorlatok, a kik legálább egy évet töltsenek már gyakorlatban. A beiratási előmunkák iramnyok: 1. az illetékes bíróság által hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, 2. a végzettségi, az állományról szóló írt, bizonyítványok, 3. munkabizonyítvány, vagy az illetékes előfokú iparhatóság által kiállított munkabizonyítvány. A beiratás október 20-án kezdődik. A beiratás díj 3 forint, a tandíj 10 forint.

Fogorvosi rendelés B-Gyarmaton. Med. dr. Stein Ármán orvos-sebész-tudor a Kossuth-utczában lévő lakásán ezenül fogbeteggek részére is rendel. Foghúzás kívánatra előzetes érzéstelenítés mellett. Fogtömés (cement-, amalgam-, arany plomba) a foggyógyászat jelenlegi tudományos nívóján, a modern fogtechnika eszközeivel. Mindenemű fogbetegtek.

Gyászrovat.

Veres Pálné. Farady Veres Pálné, született beniczey és micsinyei Beniczky Hermin néhai Veres Pál Nógrádvármegye volt alispánja és a b-gyarmati kerület szabadelvűpárti országgyűlési képviselőjének neje, kit meggyónkben mindenki ismert és tisztelt, — hosszú munkás élet, elért sikerek után Vác-Hartyánban, múlt szombaton szeptember 28-án meghalt.

Azok az érdemek, melyeket ő a nőnevelés terén szerzett, örökre szólnak.

Előkelő gentry-család gyermeke volt, a tudás vágyát, láng esztét anyjától Beniczky Pálné, született Sturman Karolinától örökölte, kinek múlt században írt levelei a kor tanulmányozóinak megbecsülhetlen anyagiul szolgálhatnak. Energiája, munkavágya pedig családja tradíciójának jellege volt. Fialat lelke mohón itta a tudás forrását.

Franciául és németül épp olyan perfektül írt, mint magyarul, de Veres Pálné megis mindenek felett magyar nő volt s ideálja is az volt, hogy magyar nőt neveljen a nemzetnek.

Férjhezmenetelekor csak tápot nyert férjében Veres Pálban eszméi erősüléséhez s támogatást azok keresztülviteléhez.

De csak mikor leányát Veres Szilárdát Rudnay József nógrádmegyei nagybirtokoshoz adta nőül, akkor lépett a nyilvánosság elé kész tervével a nőképző egyesület megalakításával.

A koronázás évében, mikor a nemzet élőd reménye lélegzett fel, a magyar családok a társas összejöveteleket kultiváltak erősen Tő-Győrön. Sándor Zsigmond kastélyában történt egy ily összejövetel alkalmával a szintén vendégül látott Veresné azt az eszmét pendítette meg, hogy az alkotmány első évét úgy lehetne megörökíteni, ha jó hazafiak és honleányok oda törekednének, hogy a magyar nőnevelésnek egy önálló országos csarnokot emeljenek. S azóta Veresné éjelet-nappalát egygyé téve, gróf Teleki Sándorné, született Teleki Jozsefné grófnő segítségével aránylag rövid idő alatt gyönyörű ködhett nagyszerű műveben, melylyel többet használt nemzetének, mint tucat-államférfiak tucatjai.

Veresné a 80 év terhe, a súlyos betegség nem tette szellemileg benná, törhetlen akarata ereje még a kórágyn is nyilvánult és itt fejezte be mult nyáron a felnőttébb leányok számára írt „Lélektan” című munkáját, melyet annak idején a kritika méltatott. Élete gazdag volt tevékenységben és megérdemelt külső sikerekben is és családi élete is boldog volt.

Csak kétszer borult rá gyász. Mikor néhány év előtt szeretett férjét temette el s mikor nagyménynő unokáját Rudnay Józsefet 20 éves korában vitte el a halál.

S ezt sosem tudta teljesen kiheverni. Emléket nagyidőkre elővé tette holta után az, a mit két keze, nagy szelleme munkájával emelt. S a vanyarzi kastélyból csak porlánd hullait temetik el, a mely megérett a nyugalomra, mert sokat dolgozott.

Veres Pálné elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: „Rudnay Józsefné szül. farádi Veres Szilárd a saját és férje, rudnai és divékújfalusi Rudnay József, gyermekei: Rudnay Ilona és férje Altengottern báró Marschall Gyula m. kir. honvédszázados s gyermekeik: Margit, Ilona, Anna és Gyula; — továbbá Rudnay Lenke és férje lipót-szent-

andrás báró Andreánszky Gabor orsz.-gyűlési képviselő s gyermekeik: Pista s Gábor; és Rudnay Margit; ugymin a megboldogultnak egyetlen nővere: Sarolta, férjézet eszmézei és micsinyei Csemiczky Edéné és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a legjobb önfeláldozó édesanyja, anyós, nagyanyja, dednya, nővere s rokonok, özvegy faradi Veres Pálné szül. beniczey, micsinyei és pribóczi Beniczky Herminnek, a koronás arany-érdemkereszt tulajdonosának az „Országos Nőképző-egyesület elnökének, a „Központi Országos Fröbel-Nőegylet” s több nőegyesület és a nógrádi tanítótestület dísztagjának, Vác-Hartyánban folyó évi szeptember hó 28-án, délután 1 1/2 órakor áldásdus, tevékeny, példás életének 80-ik évében, hosszas, fadjalmas szenvedések után bekövetkezett gyászos elhunytat. A boldogultnak hült tetemei Vác-Hartyánban szedán, október hó 2-án, délután fel 3 órákor fognak az ágost evang. egyház szertartása szerint megadatni és Vanyarczon a családi sírboltban szeretett férjének hamvai melle örök pihenőre elhelyeztetni. Vác-Hartyánban, 1895. szeptember 28-án. Áldás és béke lengjen drága porai fölött! — Az elhunyt jeles urnó tetemei beszentelése, mint a fennebbiekből is kitűnik, Vác-Hartyánban ment véghez nagyszámú — főleg Budapestről jött gyászoló közönség részvétele mellett, — onnan aztán N.-Vanyarczra hozták és itt férje Veres Pál mellett temették őt el. Hosszú időkre példával fog szolgálai honleányainknak.

Gazdászati.

Felhívás a közgazdasági írókhoz és kiadókhöz. Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás V. (kereskedelm-, pénz- és hitelügyi) csoportjának egyik részleteül a csoportügyi intéző bizottsága szak-könyvtár rendezését vette tervbe. E könyvtár ki fog terjedni a közgazdasági és pénzügyi ismeretek összes ágaira s föl lesznek abba véve mindazok az idevágó irodalmi munkák, a melyek 1. hazai szerzőktől erednek, 2. ha külföldi szerzőktől valók is, magyarra le vannak fordítva és 3. habár külföldi szerzők termékei és lefordítva nincsenek, de hazai viszonyainkra vonatkozókat tartalmaznak. Hogy e könyvtárt megfelelőleg rendezhessük és a csoport kiállításában felállíthassuk, az első sorban érdekelt közreműködésére van szükségünk. Felkérjük ennél fogva mindazokat a szerzőket és kiadókat, a kik ide vonatkozó munkákat, írtak illetve közre adtak: szíveskedjenek ezekből egy példányt az említett célra átengedni. Szintugy felkérjük a kiállítás és különösen a kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport minden barátját, hogy e könyvtár felállításához járuljanak és pedig főképpen régebbi szakt munkákkal, a melyeknek szerzőihez vagy kiadóhoz e gyűjtemény érdekében immár nem fordulhatunk. A könyvek beküldését f. é. okt. hó végeig, az 1896-iki Ezredéves orsz. kiállítás igazgatóságának „czimére kérés, Budapest (városliget), az V. csoport számára”. Budapest, 1896. szeptember hó 28-án. Az Ezredéves orsz. kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége: Falk Miksa orsz. képviselő. Lukács Antal, főrendiházi tag, Menle Bódóg, a csoport előadója.

A magyar tarifák reformja. A kereskedelmi ministerium tényleg elhatározta a Magyar Államvasutakon fennálló vonalszakasz-díjszabás részleges módosítását, — de a reform magának a tarifának rendszerét és gondolatát teljességgel nem érinti.

A módosított díjszabás 1896. január 1-én lép életbe. A vonalszakaszok beosztását és számát semmi tekintetben nem változtatja és a szomszédos forgalmat meghagyja mostani állapotában. Változások általában csak a két utolsóelőtti vonalszakaszban, a tizenkettedikben és a tizenharmadikban történtek, ahol bizonyos

aránytalanságok mindeze ideig rontották a díjszabás logikáját.

A harmadik kocsiosztály menetláti egyáltalán nem változnak. A második osztályúak, szintén csak a mondott vonalszakaszokban. De emelkedik az első kocsiosztály menetdíja, mivel azok az utasok, kik ezeket a kocsikat használják, a magasabb díjszabást minden baj nélkül megbírik és teljes kárpótlást kapnak az első osztályú kocsik fokozott, s az egész kontinensen páratlan kényelmében.

Egészen új dolgról azonban a helyi árudíjszabás várható felemelésének bejelentésével. A teherrézsabás leszállítása Baross idejében nyomon követte a zónatarifa behozatalát. Magyarországnak mindakét alkotás óriás hasznára vált, tehát el sem képzeltető, hogy a kereskedelmi ministerium azt a rendszert akarná megváltoztatni, mely ezekben az alkotásokban lefűközött. A kereskedelmi ministeriumnak ez nem szándeka. Mégis könnyű megérteni, hogy egy oly reform, mely generalizál és mindent fölfele, bizonyos árunemeket illetően jobban érint, másokat meg túlságosan megkimél. A reform tehát, melyet a kereskedelmi ministerium kontemplál, melynek részletei még nincsenek megállapítva, és amelyben bizonyára komoly megfontolás lesz a tanácsadó, azokra az árukra fog kiterjedni, mely a gazdasági és forgalmi érdekek minden kockázatát nélkül megbírik a díjtétel némi emelését. A kereskedelmi ministerium körében erre nézve mélyreható studiumokat tesznek és körülbelül két millió az a jövedelem-szaporodás, melyet a helyi díjszabásnak bizonyos cikkekre való fölemeléséből várnak.

Piaczi gabonárak.

1895. szeptember 30.

Buza ...	5-60	5-65	Kukoricza ...	4-70
Rozs ...	5-10	5-20	Bab ...	6-40 6-50
Árpa ...	5-—	6-50	Lencse ...	6-60
Zab ...	5-20	5-60	Lednek ...	4-80 4-90
Széna ...	—	2-—		

MENETREND

az (Esztergom-) P.-Nána—B-Gyarmati vasútvonalon.
Érvényes 1895. évi október hó 1-től.

		Állomások			
515	900 400	ind. Párk.-Nána erk.	800	1212 748	
602	917 417	" Köhid-Gyarmat "	744	1155 732	
617	932 432	" Kéménd . . . "	731	1142 719	
629	944 444	" Bény . . . "	720	1131 709	
641	956 456	erk. Csata . . . (ind.	707	1118 685	
653	1009 502	ind. Csata . . . (erk.	692	1108 645	
706	1022 515	" Zalaba . . . "	640	1055 633	
725	1042 531	" Ipoly-Pásztó . . . "	624	1038 617	
734	1052 540	" Bál . . . "	612	1022 603	
751	1109 556	" Szakálos . . . "	602	1011 552	
808	1124 611	" Visk . . . "	543	952 531	
840	1151 637	" Ipolyág . . . "	522	931 510	
903	1212 656	" Drégely-Palánk . . . "	456	905 446	
915	1224 708	" Ipoly-Veeze . . . "	447	850 433	
934	1245 727	" Dejtár . . . "	427	834 417	
958	100 751	erk. B-Gyarmat ind.	400	810 350	

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve. — Bál és Ipoly-Veeze feltételes megállóhely.

Felállítás szerkesztő: Vannay Ignác.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 62. sz.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csaplógépek, tisztító-rosták, konhelyesek, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

"COLUMBIA" legjobb sorvetőgépek, szecakavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczél-ekék és minden egyéb 2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentve kihatolnak.

401/895. **Árverési hirdetmény.**
Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bgyarmati kir. járásbírósg 1894. évi 4227. számú végzése következtében Kőrösi Ede ügyvéd által képviselt Mösmer József javára dr. Kossacki Arnoldné ellen 2000 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1394 frtra becsült szobabútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bgyarmati kir. járásbírósg 3514/895. sz. végzése folytán 200 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi április hó 6. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 15 krban bíróilág már megadapított költségei erejéig B-gyarmaton, alperes lakásán leendő eskütételére 1895. október hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

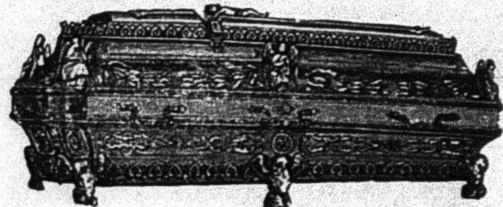
B-gyarmaton, 1895. szeptember hó 10-én.
Tornóc, kir. bírósági végrehajtó.

HAZAI IPAR!

Hazai ipar Balassa-Gyarmaton.

Gansel József és testvére czégnél
ezentűl szepes-iglóli, havasi és gyepvászón, siffon, úgyszintén valódi szepességi czérna-damaszt asztalterítők s ágyneműek gyártáron kaphatók.

Ugyanott legnagyobb választék:

érczkoporsók- és temetkezési kellékekben
170. 26-7.

HAZAI IPAR!

Tessék árjegyzéket kérni!

294/1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a czeglédi kir. járásbírósg 1879. évi 4009. számú végzése következtében hivatalból ügyvéd által képviselt Tassassy Árpád ügyvéd javára Veres Lajos kutassói lakos ellen 478 frt s jár. erejéig 1881. évi okt. hó 15-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1120 frt becsült órkók, szekerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sziraki kir. bíróság 2090. számú végzése folytán 101 frt 77 kr. tőkekövetelés és 301 frt 77 kr. után 1881. évi nov. hó 23. napjától járó 6% kamatai eddigi és a még felmerülő költség erejéig Kutassón, alperes lakásán leendő eszközésére 1895. évi október hó 18. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzletés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szirakon, 1895. évi október hó 2-ik napján.

Simonyi S. Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

248 1-1

A helyb. vasuti állomás mellett lévő

„Vasut“-hoz

czimzett vendéglő a hozzá tartozó mel-lékhelyiségekkel 1896. január 1-től bér-be adandó.

Bővebbet: Schvarcz Mór tulajdo-nosnál helyben.

212 2-3

332/895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az egri kir. törvényszéknek 1892. évi 70. sz. végzésével Csépany Géza ügyvéd által képviselt hatvan-vidéki takarékpénztár felperes részére Siposs Imre alperes ellen 350 frt tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesnél le- és felülfoglalt és 1800 frtra becsült két hordó 1876. évi termésű szomorodni rizling borra (9 hektoliter) a szécsényi kir. járásbírósg 1895. évi 2419. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a hatvan-vidéki takarékpénztárnak 350 frt tőkekövetelés, ennek 1891. évi szeptember hó 3. napjától 6% kamatai 1/5%, váltódíj — és az eddig felmerült s még felmerülő költségek erejéig, — továbbá Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt b-gyarmati népbank 750 frt tőkekövetelés és járulékal, dr. Görtner Samu budapesti ügyvéd által képviselt Kőrös Márton 130 frt tőkekövetelés és járulékal, Tersztyánszky István szécsényi ügyvéd által képviselt Ruzinkó Antal 300 frt tőkekövetelés és járulékal, Farkas István b-gyarmati lakos 1200 frt tőkekövetelés és járulékal és dr. Kunz Rezső pozsonyi ügyvéd által képviselt Menzel K. C. czég 46 frt 41 kr. tőkekövetelés és járulékal erejéig mint felülfoglaltatott javára is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, alperes lakásán Varsányhoz tartozó salgó pusztán leendő megtartására újabb határidőül 1895. évi október hó 21-ik napjának délutáni fél három órája tűzték ki, a mikor a bíróság lefoglalt két hordó szomorodni bor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, költség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik az elárverezendő borok vétel-árából a végrehajtató követelést megelőző kielégítetlenséghez tartoznak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírott kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő jelen hirdetménynek a bíróság táblájára történt kifüggesztést követő naptól számíttatik.

Kelt Szécsényben, 1895. évi szeptember hó 23-ik napján.
246 1-1 **Donánszky Béla,** kir. bir. végrehajtó.

200 db. úrú vagy anyajuhot kitelelésre el-vállal egy földbirtokos, kinek czime megtudható a kiadóhivatalban.
243. 2-2.

Hirdetmény.

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhírré teszi, miszerint a balassa-gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett, s 1895. évi október hó 1-ig lejárt s ezen időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak részint a folyó 1895. évi november hó 11-én délután 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl tözdeszerűleg beváltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1895. évi október hó 15-ig a meghosszabbítások árverési költség szedése nélkül eszközöltetnek, ementől azonban az árverés napjáig a kölcsönösszeg 2° „-a fog árverési költség czimén szedetni.

Az eladandó tárgyak könyv- s lapszámai:

IV. 167. 301. 333. 356. 398.

V. 20. 41. 134. 137. 181. 200. 218. 249. 262. 298. 314. 348. 352. 426. 453.

VI. 3. 12. 14. 16. 17. 18. 22. 26. 29. 30. 31. 32. 41. 44. 52. 54. 55. 56. 57. 60. 66. 67. 70. 71. 72. 73. 74. 79. 86. 94. 96. 109. 114. 118. 119. 120. 126. 128. 133. 138. 140. 148. 152. 155. 161. 163. 172. 175. 177. 187. 188. 189. 191. 198. 203. 204. 208. 209. 211. 216. 217. 218. 219. 224. 225. 228. 230. 234. 237. 239. 240. 242. 243. 248. 252. 264. 265. 266. 268. 269. 273. 275. 280. 281. 287. 288. 292. 295. 304. 309. 312. 313. 315. 317. 318. 328. 229. 334. 338. 344. 349. 350. 352. 356. 358. 362. 371. 372. 378. 380. 392. 393. 394. 395.

VII. 6. 28. 35.

III. 41. 63. 65. 110. 119. 125. 127. 129. 131. 161. 163. 172. 182. 192. 193. 194. 196. 199. 209. 201. 203. 204. 206. 209. 219. 220. 223. 242. 250. 270. 272. 288. 291. 294. 298. 300. 307. 309. 311. 312. 319. 320. 321. 322. 327. 330. 332. 333. 337. 356. 358. 378. s 1 drb. 200. sz. abonyi takarékpénztári részvény.

B-Gyarmat, 1895. szeptember 26-án.

244. 2—6.

B-GYARMATI TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA.

Állami, valamint vármegyei körterhek kivételéhez, beszedéséhez több vármegye jegyzői kara által czél-szerűnek, könnyen kezelhetőnek talált **Adókönyvecskék, nemkülönbén mindennemű községi és körjegyzői nyomtatványok** nagy raktára.

A „BALASSA-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG“

(Ezelőtt: Kék László-féle nyomda. Alapított 1855-ben.)

ajánlja a n.-érd. közönségnek a modern kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, gyorsgépekkel ellátott, a legdivatosabb betű-nemekkel, körzetekkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDAIAT

MINDENNEMŰ

NYOMTATVÁNYOK, úgy mint: **kötetekre terjedő művek, füzetek, hetenként vagy havonként megjelenő szépirodalmi, politikai és vegyestartalmú közlönyök, röpiratok, üzleti kimutatások, ár- és árújegyzékek, üzleti könyvek, számlák, táblázatok bármily nagyságban, színes vagy fekete vonalzással, étlapok, körlevelek, falragaszok, menyegzői és bál meghívók, gyászjelentések és részvétiratok, egyházi, katonai és törvénykezési nyomtatványok, üzleti levélpapír és borítékok, név- és üzleti jegyek, palaczk-czimek stb., gyors, pontos, hibátlan és jutányos áron való elkészítésére.**

A társaságot képviseli: DARVAI ÁRMÁN, könyv- és papírkereskedő Balassa-Gyarmaton.

Jó kályha a házban fűdolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utczában, Radványi házában a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő

CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

rendeztem be; minélfogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek- és alakokban, avagy bármily más e szakba vágó cikket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni.

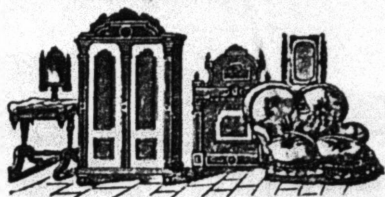
Takarékülzshely-burkolatok fehér, szürke és kék színben a legolcsóbb áron kaphatók. Avult kályhák átirakását és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

B-Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

Pencs Ferencz, kályhámester.

Egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

Bevásárlás részletfizetésre is eszközölhető!

SCHÖNFELD MIKSA,
kárp., aszt. és esztregályos bútorraktára B-Gyarmat,
a KOSSUTH-utczában.

Ajánlja dúsan fűszerelt, jutányos árú rak-
tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű,
különbé fa- és kárpitos bútorkban úgy egyen-
ként, mint szalónok, szobák, vendéglők és egyleti
helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús választék
olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű,
tetszetős fal-, táj- és egyéb ábrázatu képekben,
fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkoscsik, nemkülönben mindennemű
és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Videki megrendelések pontosan és lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Egy jó házból való flu asztalos tanonczul azonnal felvétetik.
52—20 131.

Szálloda- és kávéház-megnyitás.

Tisztelettel alólírottak bátorkodunk a t.-cz. kö-
zség szíves tudomására hozni, hogy a legna-
gyobb kényelemmel és legfényesebben berendezett

szállodát és kávéházat a „Nádor”-hoz

Budapest, IV. ker., Vámbácz-körút 2. sz.,

szeptember hó 21-én megnyitottuk.

Ezen szálloda a lehető legjobb fekvéssel
bir, gyönyörű kilátással a Dunára és a
budai hegyekre, a vámbácz, vásárcsarnok,
vámbáczéri hid közvetlen közelében;
hajó-, lovasut- és omnibusz állomás a
szálloda mellett. Valamennyi szállodai hely-
iség villanyos világítással van ellátva.
Főtörekvésünk lesz olcsó szobák és figyel-
mes kiszolgálás által t. vendégeinket minden
irányban kielégíteni. — A szállodához tartozó
kávéházban mérsékelt árak mellett a lehető leg-
jobb kiszolgálás előre is biztosítva van, minden
este jóhírű cigányzene.

Több évi tapasztalatainkra e téren támasz-
kodva, továbbra is kikerjük jóakaróink támoga-
tását és vagyunk minél számosabb látogatásért
esdve kiváló tisztelettel

Holstein Testvérek,
szállodatulajdonosok.

238 2—4

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Körjegyző irak és közégi előjárások ügyelmébe.

A részvényirtásnak kiadásában megjelenő összes hivatalos és
magánnyomtatványok, nemkülönben a most elkészült

nyomtatványok

**utadó- és mező-
rendőri**

SERTÉSVÉSZ-KIMUTATÁSOK

DARVAI ÁRMIN

könyv- és papírkészítőkészségben

rendelendők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja

Pontos és gyors expeditióért nevezett cég jó hírneve kereskedik

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók ép, de oly
rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme
értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

Első Tokaji COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen Tokaj város czimerével nincsennek
ellátva.

Bejegyzett
Az első tokaji

védjegye
cognak-gyárnak

TOKAJBAN.

184. 9—10

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN,

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Hummer Mihály úrnál B-Gyarmaton,

Bolner Pál „ Ipolyság,

Dombó Károly „ „

Heksch Adolf „ „

továbbá gyógyszertárak és tekintélyes kávéházakban.

Védjegy. 430139A

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál.
nékülözhetetlen és állóanosan ismeretes
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágy-
tanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet,
teltség, savany, felbőgös, hasmenés,
gyomorgégés, teletseges, nyálkiválasztás,
sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs
szökülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult
teljesítésnél, a menyében ez a gyomortól
származott, gyomortulterhelésnél étellekkel
és italokkal, gillisták, májbajok és hőmor-
roidoknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli
gyomorcseppek** évek óta kitű-
nőnek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török
József** gyógyszerháza Budapest,
Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen
tessek megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián
kaphatók.

B-Gyarmaton. Cserevnyák Gy. és
Kanitz Ö. gyógytárában. Ipolyságon:
Berkó István gyógyszerésznél,

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első húzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első húzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

5 MILLIÓ 600,000 KORONA

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály húzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első húzás **után** vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.
Andrássy-ut 5.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Első húzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

magyar osztálysorsjáték

I. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

	korona	korona
1 nyeremény	80000	80000
1	60000	60000
1	40000	40000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
2	8000	16000
8	4000	32000
10	2000	20000
13	1000	13000
100	400	40000
860	200	172000
9000	80	720000
10000 nyeremény	összesen	1268000

31,499 pénznyeremény

**5 MILLIÓ
600,000 korona**
összértékben.

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

**EGY MILLIÓ
KORONA.**

II. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. decz. 6—14-ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000	600000
1	400000	400000
1	200000	200000
1	100000	100000
1	50000	50000
2	20000	40000
2	15000	30000
4	10000	40000
10	8000	80000
27	6000	162000
100	2000	200000
200	1000	200000
1150	200	230000
20000	100	2000000
21499 nyerem. és 1 jut.	4332000	

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész	egy fél $\frac{5}{10}$	egy tized	egy huszad	239 2—3
40	20	4	2 korona.	

Ajánl és utánvétellel szétküld

HEINTZE KÁROLY,

fő-elárústó Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorolási tudósításért 20 fillért küldeni.

Sürgöny-cím: **LOTTOHEINTZE BUDAPEST.**

Minden harmadik
sorsjegy nyer.